

ԳԱՆԻԷԼ ՔԻՔԱՊՇՆՏԱՆ ՏԵՐՍԼԷՐ

ԹԱԳՏԻՐ Ի ԻԼԱՀԻ

ԵԱԽՕՏ

ՄԻԻՍԹԱԳՊԵԼԻՆ ՍԸՐՐԼԱՐԸ

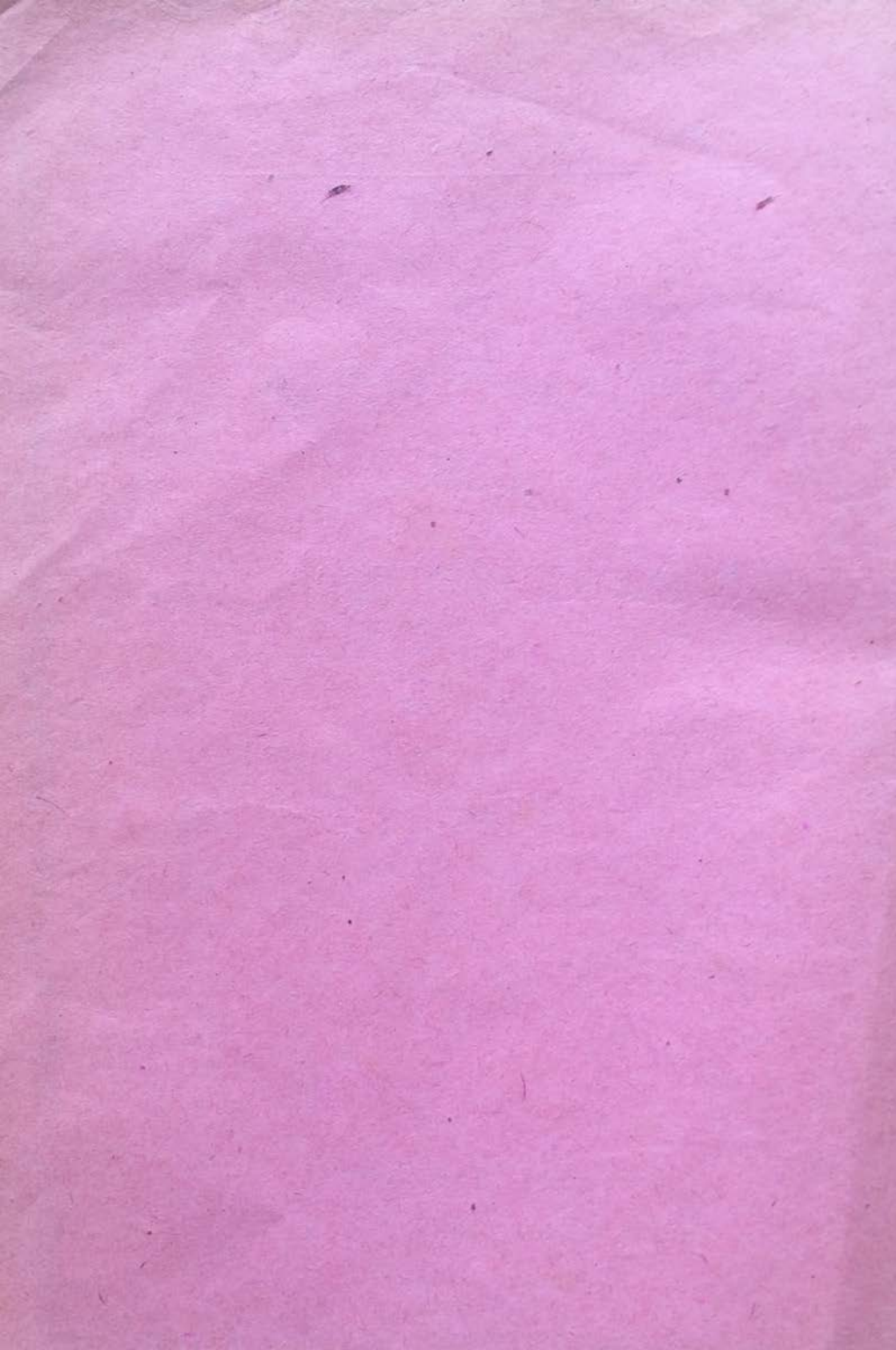
ԳԱՆ. 1-4.

ՐԻՍԱԼԷ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԱԼՄԱՆ ՓՕՍԹԱԿԱՆԵՍԻ, ԳՈՒԹՈՒ 109

ՏԷՐՍԱՆՏԷԹ, Կալուրա

ԴԱՆԻԷԼ ՔԻԹԱՊԸՆՏԱՆ ՏԵՐՍԵՐ

ԹԱԳՏԻՐԻ ԻԼԱՀԻ

ԵԱԽՈՏ

ՄԻՒՍԹԱԳՊԵԼԻՆ ՍԸՐՐԼԱՐԸ

ԴԱՆ. 1-4:

ՏԵՐԱ 1 — ՄՈՒՂԱՏՏԷՄԷ

ՊԱՊԵՆ, ԻՍՏԱՆԲՈՒԼ

1. Յուզանըն Պապէլէ էսիր կէօթիւ-րիւլէճէյնի Ալլահ Նասայի փէյզամպեր վասիթասըյլէ քիմօ՞, նէ՞ զէման վէ նա՞սըլ պէյան էթտի: 4. Միւլ. 20. 12—19:

Մէլիք Եղեկիանըն թէքէպպիւրի Պապէլ էսարէթինին թէմէլինի զօտու: Խապէրի մէզքիւրիւ(*) Գ. Մ. 711 տէ հա-նի Պապէլ էսարէթինին իպթիտայի վու-զուլնտան 104 սէնէ գատար էվվէլ Ն-սայի փէյզամպեր Եղեկիւ մէլիյէ թէպ-լիղ էյլէտի:

2. Եղեկիւ մէլիք քէնտոննէ ինան պուլսրըլան շու 15 սէնէ միւտտէթ ի Բլավէտէ քիմօ՞ թէվլիտ էյլէտի: 4 Միւլ. 20. 21ի մուգայէսէ էյլէ պապ 21 իլիէ:

3. Մանասէ զա՞չ սէնէ վէ նա՞սըլ հիւքիւմէթ էյլէտի: 4 Միւլ. 21. 1—9, 16, Մանասէնին միւտտէթ ի հիւքիւմէ-թի Գ. Մ. 696 տան 641 էտէք 55 սէ-

նէ օլուպ, պիւթիւն պէյթ ի Յութայը ֆըստ ու ֆէրասնէթլէ տու-տուրտու:

4. Ալլահ՞ Մանասէնին իշլէթտիյի մէքրուհաթ սէպէպինտէն Յուզայա նէ՞ հափաճաղընը խապեր վէրտի: Այլէթ. 10—15:

Էվվէլիճէ Եղեկիայա թէպլիղ օլունան հիւքմ պու տուրէթլէ անըն օլլու Մա-նասէ իւզերինէ զիյատէ գազլիլէտի:

5. Մանասէտէն սօնրա Յուզա իւզէ-րինէ քիմօ՞ մէլիք օլտու. զա՞չ սէնէ վէ նա՞սըլ հիւքմ սիւրտի: Այլէթ. 19—21:

Ամօն տաթի Մանասէնին մէպէլինտէ կիւրիւմէքլէ էսարէթ Բլամընը պիր գաթ տահա թահաքիմ էյլէտի: Անըն միւտտէթ ի հիւքիւմէթի անճապ իքի սէնէ օլտու (Գ. Մ. 642—640):

6. Ամօնտան սօնրա քիմօ՞ մէլիք օլ-տու. զա՞չ սէնէ վէ նա՞սըլ հիւքիւմէթ էյլէտի: Այլէթ. 23, 24: Պապ 22. 1:

Յովսիւ մէլիք հիւքիւմէթ էյլէտիի 31 սէնէտէ (Գ. Մ. 640—609) Ալլահըն թարիզլէրինտէ սիւլուգ էտիպ Յուզա-տան մէքրուհաթը տէֆէ էթմէյէ պիւ-թիւն զուվվէթիլլէ զայրէթ էթտի:

(*) Պապլ էլ Միլտու, հա՞նի թարիս ի Մի-լտտան էվվէլ:

7. Յովսիանըն սողորու երբիւմէսի էսարէթ ի'լաւմնա նա'սըլ թէ' սիր էթտի: 4 Միւլ. 22. 14—20:

8. Անըն իճրա էթտիյի իւլանաթ Մանասէնին իտիսլ էթտիյի մէքրուհաթա քէֆարէթ էտէ պիլտի' մի: 4 Միւլ. 23. 24—27:

9. Յովսիատան սօնրա անըն եերինէ քի'մ հիւքիւմէթ էյլէտի. նէ' գատար զէման վէ նասըլ: Այէթ. 31. 32:

Յովաքազ անճազ 3 այ հիւքի'մ էյլէտի, լաքին Ալլահըն թարիզէրինի հըֆիզ էթմէյիպ պէօյիւք փէտէրի Մանասէնին մէսլէյինճէ երբիւտիւ:

10. Ալլահ անը քի'մին էլինէ թէսլի'մ էյլէտի: Այէթ. 33, 34:

Իզան — Աշուր հիւքի'մինին զէմանը լսարապը կէմի'ն օլմալլէ, Պապէլ մէլի'յի (Նարուգողոնոստորն փէտէրի), Մատի մէլի'յի վէ Մըսըր մէլի'յի անը ֆէթ'ս վէ տիյարընը թագսի'մ էթմէք իւզրէ իթթիֆազ էթմի'նէր իտի, Պունա պինա'էն' Մըսըր մէլի'յի Փարաւան-Նէլիսօ քէնտինէ տիւշէն հիստէյի պլմազ իւզրէ չըզըպ Յարաթ նէհրինին շարգ ճի'նէթինտէ օլան եերէրի զապի'մ էյլէտի, վէ ա'վտէթինտէ երուսաղէմէ ուզրայըպ, Յովաքազը խէլ' էյլէտի վէ Մըսըրա կէթի'րտիւ: Պօէյլէճէ Յուզա Մըսըրա թապի' օլտու:

11. Յովաքազըն եերինէ քի'մ մէլի'ք թա'յին օլունտու. գա'ն սէնէ վէ նա'սըլ հիւքիւմէթ էյլէտի: 2 Թէվ. 36. 4, 5:

Յովակի'մ տախի փէտէրի Յովսիանըն մէսլէյինտէ երբիւմէյըպ Րապպա գարշը իսեան էյլէտի: Անըն քէթի'լիւլիւ իլէ Յուզանըն կիւնահընըն էօյլիսիւ Պապէլ էսարէթինի կէթի'րէճէք գատար տօլտու:

12. Ալլահ Յովակի'մին իւզէրինէ քի'մի' կէօնտէրտի: 2 Թէվ. 36. 6, 7: Պունը Դան. 1. 1, 2 իլէ մուգայէսէ էյլէ: Իշթէ Դանիէլ քի'թապը պու վագա'ա իլէ պաշար: Յովակի'մին իւշիւնճիւ սէնէտի Գ. Մ. 607 տի'ր: Նարուգողոնոստոր օ սէնէնին սօնընա տօլորու կէլիպ

երուսաղէմի մունասէրէ էյլէտի, վէ էրթէտի սէնէ (Գ. Մ. 606) անը ալար (Եր. 25. 1—12): Նարուգողոնոստոր հէման օ սէնէտէ Յարաթ նէհրի գուրպինտէ Փարաւաստէ Մըսըր մէլի'յի Վուրուպ Յարաթըն շարգընտա օլան տիյարարը անըն էլինտէն ալար: Եր: 46. 2: Իշթէ 70 սէնէ տէվամ էտէն Պապէլ էսարէթինին իպթիտար պու տըր:

13. Յովակի'մտէն սօնրա քի'մ, նա'սըլ վէ նէ' գատար հիւքիւմէթ էյլէտի: 4 Միւլ. 24. 8, 9:

14. Ալլահ անըն իւզէրինէ թէքրար քի'մի' կէօնտէրտի: Այէթ. 10—16: Պապէլ էսարէթինի իքմալ էթմէքտէ ալընան իքինճի ատըմ իշթէ պու տըր: Գ. Մ. 598:

15. Անըն եերինէ քի'մ վէ նա'սըլ վէ գա'ն սէնէ հիւքիւմէթ էյլէտի: Այէթ. 18—20:

16. Ալլահ անըն իւզէրինէ երինէ քի'մի' կէթի'րտի: 4 Միւլ. 25. 1—7:

Գ. Մ. 587 տէ Պապէլ մէլի'յի Նարուգողոնոստոր իւշիւնճիւ վէ սօն տէֆ'ա օլարապ Երուսաղէմի ֆէթ'ս էտիպ Յուզայը Պապէլէ էտի'ր կէթի'րտիւ. պէօյլէճէ Պապէլ էսարէթի հատտը քէմալընը պուտու:

Տէրս 2 — Դան. 1:

ԳԱՆԵՒԼԻՆ ՍԷՊԱՅՐԸ

1. Յուզա մէլի'յի Յովակի'մին իւշիւնճիւ սէնէտինտէ հա'նկը էնէմմ վագա'ա վուգո'ւ պուտու: Դան. 1. 1:

2. Ալլահ նէ' էյլէտի: Այէթ. Չնին իլք զըսըր:

3. Պապէլ մէլի'յի մէքքիւր էտէվամթը նէ'րէ կէթի'րտիւ վէ նէ'րէ գօտու:

Իզան — Սենասար տիյարը Պապէլ շէհրինին մահալը (Թէք. 11. 1—9), վէ Պապէլ շէհրի թուֆանտան սօնրա Ալլահ 'ալէյ'ինտէ իզամէ օլունան իսեանըն մագարըր իտի: Ալլահ օ զէման Պապէլէ զազապլէ նիւզուլ էտիպ' անը եափանս

լարը օրասանն տրւնեանըն հէր թարա-
 ֆընսա տաղըտարագ Իսեանըն մէր քէզիհի
 պօզտու: Յագաթ միւրուրը էլամ իւէ
 Պասպէլ շէհրի թէքրար պինս օլունուպ
 թասքիմ էտիտի, վէ Նարուգողոնոստու-
 րըն էլինտէ գուզվէթլի պիր հիւ քիւմէթ
 օլտու: Մուսամ'իւէյճ Երուսաղիմ իւզէրի-
 նէ տախի կէլիպ անը ֆէթհ իւէ՝ Եհօ-
 վանըն պէյթիհին էտէվաթընտան պիր
 գըսմընը Պասպէլէ քէնտի իւանընըն խա-
 նէսինէ կէթիրտի: Նարուգողոնոստը Եհ-
 հօվայը վէ անըն միւրատը իւանիսիհի
 պէլմէէրէք, քէնտիհին փութփէրէսթ
 'ագընս կէօրէ դանն էլլէտի քի՝ քէն-
 տիհըն իւանը Եհհօվատան գուզվէթլի,
 վէ Եհօվա անս 'ուպուտիէթ էթմէլի,
 վէ պունս ալամէթ օլմագ իւզը՝ Եհ-
 հօվանըն պէյթիհին գասպարը օլ իւանըն
 հէքէլինտէ գամայը տըր: Եհհօվա պու-
 շէյլէրիհն պէօյլէ օլմասընս միւրսա՛տէ
 էլլէտի, թա քի օլ 'ասը Պասպէլէ վէ անըն
 վատթասըլլէ պիւթիւն տրւնեայա պիւ-
 տիրէ քի՝ Եալընըզ հագգ Ալլան վէ զէ-
 միհին Սահիպի վէ Հաքիմի Քէնտիսի տիր:

4. Մէլիք քէնտի խատըմլարնըն րէ-
 'իսի Ասիանէզէ նէ՝ էմր էլլէտի: Դանս.
 1. 3, 4:

5. Պունտա մէլիլին մագսէտի նէ՝
 խի: Այէթ. 5:

Նարուգողոնոստըն պու թէրթիպի
 անըն զայրէթ 'ագիլ վէ հիքմէթփէրէվէր
 պիր գաթ օլտուղընը կէօսթէրի:

6. Օլ նէվճիվանլարըն արասընտա
 քիմէր վար խի: Այէթ. 6:

7. Խատըմլար րէ՝ խի պունլարս նէ՝
 իսիէր գօտու: Այէթ. 7:

8. Դանիէլ նէ՝ թասիմ էթտի: Այէթ.
 Յին իւք գըսմը:

Իգան — Դանիէլին պէօյլէ թասիմ
 էթմէսի կէօսթէրի քի՝ միւսամ'իւէյճ Ալ-
 րանըն շէրի'աթընը պիւլէն վէ գալպէն
 հըֆգ էտէն պիր նէվճիվան խի: Պէյթի
 Յուգա տէնէթլի սուրէթտէ փութփէ-
 րէսթլիյէ տրւնմիւն խի իսէ տէ, անտէ
 Ալլանը սէվէն վէ Անս խըտմէթ էտէն

վալիտէլէր պուլունուր վէ էվալտարընը
 Բասպլըն շէրի'աթընտա փէրվէրտէ էտէր-
 լէր խի: Ալլան պէօյլէ փէրվէրտէ օ-
 լունմը նէվճիվանլարտան պաղըլարընը
 էսիլէր արասընտա Պասպէլ մէլիլինին
 սարայընս կէթիրտի, թա քի անլէրին
 սատագաթը վասիթասըլլէ Քէնտիհի վէ
 էպէտի մէլէքիւթիհիւ անս պիւտիրէ:

9. Դանիէլ խատըմլար րէ՝ իսինտէն
 նէ՝ թալապ էթտի: Այէթ. 8ին սօն
 գըսմը:

10. Դանիէլ հագգընտա Ալլան նէ՝
 էլլէմը խի, Այէթ. 9: Ալլանըն շէրի-
 'աթընտա սապիթ տուրմաղը թասիմ
 էտէնլէր իչիւն Ալլան միւտալտէլէ էտէր:

11. Խատըմլար րէ՝ խի Դանիէլէ նէ՝
 տէտի: Այէթ. 10:

12. Դանիէլ խատըմլար րէ՝ իսինին
 քէթխուտասընս նէ՝ թէքիֆ էթտի:
 Այէթ. 11—13:

13. Դանիէլ պունը նէ՝ ճէսարէթլէ
 էթտի:

Ճիվ. — Դանիէլ Ալլանըն շէրի'աթըն-
 տան թալիմ օլունմըլ օլարագ էյի պի-
 լիւր խի քի՝ Ալլանըն ինսանս վէրտիյի
 էն իւք վէ էն ալա թամամ ճէտվէլի
 հուպուպթ վէ մէյվէլէր օլուպ (Թէք.
 1. 29), ինսանըն ճէստիհնէ իքթիզա
 էտէն զըտանըն քեաֆֆէսի անլէրտէ
 միւքէմէլէն մէվճուա տըր: Իմտի Պա-
 պէլ մէլիլինին գանը վէ սօնուզը վէ
 շէրասըլը նափաք սօֆրասընս հիսսէտար
 օլանագ Երտէ, թէտարիք էտիւմէլէ-
 րինտէ իթիրաղտան սալիմ օլմայան
 փաք հայվանլարըն էթիտէն հագըր-
 ւանմըլ Եհմէքլէր տախի թալապ էթ-
 մէյիպ, (զիրա փութփէրէսթլէր գան
 վէ իչ Եաղը վէ գուրուգ Եաղընը թա՛-
 ամլարս գարըլտըրմամաղա տիգգաթ
 էթմէզլէր խի.) Ալլանըն օլ իւք վէ
 փաք վէ էն էմին սօֆրասընը թէրճիհ
 էթտի:

14. Քէթխուտա Դանիէլ իւլ իւշ րէ-
 ֆիզլէրինին թէքիֆիհի նա՛սըլ գասպուլ
 էլլէտի, վէ նա՛սըլ պիր նէթիճէ հասըլ
 օլտու: Այէթ. 14, 15:

15. Պու. ճիհէթլէ քէթխուտա նէ՝
էտէր իտի։ Այէթ. 16։

16. Ալլահ պու տէօրթ նէվճիվանա
նէ՝ ինսան էյլէտի։ Ալէլխուտու Դանի-
էլտէ նէ՝ գապիլիյէթ վար իտի։ Այէթ. 17։

Իզան — Մէլիլին մէքթէպինտէ պու
տէօրթ նէվճիվանտան մա՛տա Յուգա
տիյարընտան կէթիլիլմիշ վէ ինթիխապ
օլունմըշ սաիր նէվճիվանլար տաիր վար
իտի. անլէր մէլիլին սօֆրասընտան իճ-
թինապ էթմէտիլէր։ Ալլահ Քէնտինին
չէրիտթընա սաաթգ օլան պու տէօրթլէ-
րի միւպարէ, քլէտի։

17. Վազթը մուայէն կէլիպ՝ մէլիք
անլէրի իմթիհան էթտիքտէ նա՛սըլ
պուլուու։ Այէթ. 18—20։

18. Դանիէլ նէ՝ վազթատէք գալ-
աը։ Այէթ. 21։

ՏԵՐԱ Յ — ԴԱՆ. Զ. 1—12:

ՄԻՒՏԱՆՍՍԵՄ ՍՈՒՌԵԹ ԲԻՅԱՍԵ
ՊԱՊԵԼ ՀԻՒՐԵՄԱՍԵՆԵՐ 'ԱՅՏԵ

1. Հիւքիւմէթինին իքինճի սէնէսին-
տէ նարուգողոնոստը մէլիք նէ՝ կէօր-
տիւ, վէ պու քէնտինէ նասը՛լ թէ՛ սիր
էյլէտի։ Դան. 2. 1։

Եհրն — նարուգողոնոստըն փէ-
տէրի նարուպողասար 43 սէնէ հիւքմ
էթտիքտէն սօնրա Գ. Մ. 604 տէ վէ-
ֆաթ էյլէտի, վէ հէման օ սէնէ նարու-
գողոնոստը միւսարապիլիկն հիւքիւմէթ
էթմէյէ պաշլասար։ Անտէն իւշ սէնէ
գատար էվվէլ փէտէրի իլէ պիրիքտէ
սալթանաթ էտէր իտի։ Պու թագտիրտէ
նարուգողոնոստըն միւսթագիլ հիւքիւ-
մէթինին իքինճի սէնէսի Գ. Մ. 603 է
թէսատիւֆ էտէր։ Տէմէք օլուր քի պու
վազըթտա Դանիէլ իլէ րէֆիգլէրի 3
սէնէ միւտտէթ ի մէքթէպիլէյի իքմալ
էյլէմիշ. վէ պիր սէնէտէն պերու հիւ-
քէմատան մա՛տուա իտիլէր։

2. Մէլիք քիմէլըն՝ չաղըլմալարը-
նը էմր էյլէտի, անլէրի նէ մագսէպլէ
չաղըրտը։ Այէթ. 2։

3. Մէլիք քէնտի մագսէպինի անլէ-
րէ նա՛սըլ 'արգ էյլէտի։ Այէթ. 3։

4. Անլէր մէլիլէ հա՛նկը լիսանլէ վէ
նէ՝ տէտիլէր։ Այէթ. 4։

5. Մնլէրին քէլամը մէլիքտէն նա՛-
սըլ թէհտիտ ամիզ պիր հիւքմ չըգարտը։
Այէթ. 5։

Իզան — Մէլիք քէնտինին միւշքիւ-
լաթընը անլէրէ վազիհէն սէօյլէմիշ օլ-
տուղը հայտէ, մէլիլին քէնտիլէրտէն
թալապ էթտիլի շէյի քէնտիլէրին մէլիք
տէն թալապ էթմէլէրի մէլիլի 'ատէթա
իսթիհպա էթմէք իտի. նարուգողոնոստը
'ագիլ պիր գաթ օլարագ, անլէրին պիւ-
թիւն թանգըմաթընա չիւպնէ էյլէտի, վէ
պէօյլէ էնէմմ պիր մատտէտէ քէնտիլլէ
իտաֆիֆ մէշրէպանէ օյնամամալարը ի-
չիւն ի՛տամ ճէգասըլլէ անլէրէ թէհտիտ
էյլէտի։

6. Մէլիլին միւշքիլաթը հալլ օլուն-
տըղը թագտիրտէ անլէրէ նա՛սըլ միւ-
քիտաֆաթ էտիլէճէյի վա՛տ օլունտու։
Այէթ 6 նըն պիրինճի գըսմը։

7. Իմտի մէլիք թէքրար էն վազիհ
լուղէթլէր իլէ անլէրտէն նէ՝ թալապ
էյլէտի։ Այէթ. 6 նըն սօն գըսմը։

8. Անլէր երնէ նէ՝ ճէվապ վէրտիլէր։
Այէթ. 7։

Ի՛տամ թէհտիտի էօնիւնտէ անլէրին
պէօյլէ իգհարը 'աճզ (անկարողութիւն)
էթմէլէրի Պապլէին մանգումէ ի տիյա-
նէթինին պիւթիւն աալընը մէյտանա չը-
գարտը։

9. Մէլիք անլէրտէն վազ կէչտի՛ մի։
Այէթ. 8, 9։

Պապլէ հիւքէմասընըն քիւլլի իֆթի-
խարը պու իտի քի՛ անլէր իլահլար իլէ
մուաշըրէթտէ պուլունըրլար. մէգքիւր
իլահլար թիւյալարը պիրիլէր վէ թա՛-
պիրլէրին հիւքէմայա պէյան էտէրլէր։
Անլէր տա՛ իմա պէօյլէ իֆթիլիսար էթ-
միլլէր իքէն, չիմտի մէլիլին հուգուրըն-
տա իֆթիլիսար ճէսարէթինի հըֆզ էտէ-
մէմէլէրի նարուգողոնոստը սուրէթ ի
վազիհէտէ կէօսթէրտի քի՛ Պապլէին

պիւթիւն մանզու մէ ի տխանէթի քիզպու
ու ֆէսաստ իւզէրինէ թէ՛ սիւ՝ օլուումը :
Պու էճիւտէն թէհտիտի գուվիէթի թէ-
քարալայը պ ըւշայը սէօյլէմէլէրինի թա-
լայ էյլէտի . զիրա ըւշայնն սէօյլէմէսի
թա՛պիւրին տախի տօղրու իտիլինէ դա՛-
նաաթ Նաաըլ էտէ պիւէճէք իտի : Մէլիք
'աաթիթա տէմէք իսթէտի քի՛ սիզէ
թա՛պիւրի պիւտիւրէն իլաշար էլպէթթէ
ըւշամը տա պիւրիւրէր , վէ էյէր սիզ
անլէր իլէ հագիբաթէն միւքապէմէ
էտիօր իսէնիզ , ըւշամը սիզէ սէօյլէ-
սինլէր . եա եօխսա սիզ անճագ սախ-
թէքեարան կիւրա՛նը սընըզ :

10. Քիլտանիլէր մէլիլին հուգուրըն-
տա նէ՞ ճէվապ վէտիլէր : Այէթ . 10ըն
իլք գըսմը :

էյէր եէր եիւզիւնտէ ֆիլ հագիզէ պու
մատոյի պէշան էտէ պիւէճէք աաէմ հօգ
իտի իտէ , անլէրին պու ճէվապը եէր
եիւզիւնտէ մէվճուտ օլան քեաֆիքի տի-
յանէթ թաաղըմաթընն քիզպուէն 'իպա-
րէթ իտիլինի թէսլիմ էթմէք իտի :

11. Անլէր պիրազ տա՛նա միւթէճա-
սըրանէ տավրանըպ մէլիլի նա՛սըլ թա՛յիպ
էթտիլէր : Այէթ . 10ըն պագի գըսմը :

12. Էլ գըստ Պապէլ տխանէթիլինի
'աճգընը նա՛սըլ թէսլիմ էթտիլէր :
Այէթ . 11 :

Պու Քիլտանիլէր չէօյլէ տէմէք իսթէ-
տիլէր , — Պէշէր արաաընտա սաքին օ-
լան իլաշարըն ճիւմէտինի պիւրիլիզ ,
անլէր մէլիլին ըւշայսընը պիւմէլլէր վէ
պիզէ տէ պիւտիւրէմէլլէր : Պէօյլէ ըւշայ
պիւմէք գապիլլէթի անճագ պէշէր ա-
րաաընտա սաքին օլմայան իլաշարտա
պուլուճըր , անլէր իլէ աէ նէ պիզ նէ
տէ պիզիմ իլաշարըմը մու՛աշէրէթտէ
պուլուճըրըզ : Պու թէսլիմիլէթ մէլիլի
աշիքեարէ պէշան էթտի քի Պապէլին
ճիւմէ իլաշարը վէ անլէրին տխանէթի
մա՛նգա հիւքէմանըն տօլանտըրըճըլըն-
տան ի՛պարէթ պէթալէթ տիր :

13. Պուշըն իւզէրինէ մէլիք նէ՛ էմը
էյլէտի : Այէթ . 12 :

Շէրհ — Պապէլին քեաֆիքի ի հիւքէ-
մաաը պէօյլէ թէսլիմ էթտիքաէն սօնրա ,
մէլիլին ըւշայսընը սէօյլէ պիլէն պիր
աաէմ պուլուճա , հագըլլէ իսպաթ
էտիլէճէք իտի քի՛ պէշէր արաաընտա
սաքին օլան պիր իլա՛ն վար աըր , քի
անլէրէ Պապէլին հիւքէմաաընը վէ ի-
լաշարընն հիչ պիր մու՛աշէրէթի հօգ
աըր , ֆագաթ օ պու աաէմ իլէ միւ-
քաալէմէ վէ միւսանէպէթ էտէր վէ ին-
սանըն ֆիքըրինի վէ գալպինըն հէփ
սըրըլարընը պիւրի վէ պիւտիւրի :

Տէրս 4 — Գաւն . 2 . 13—23 :

ՄԻՒՆԻՏԵՍԵՄ ՍՈՒՐԷՔ ԲԻՃԱՅԱՐ

(Տէվամ)

ԵՆՉՕՊԱՆԵՐՆ ՅԱՅԱԻԼԷԹԻ

1. Մէլիլին ֆէրմանընն իճրայա
գօնմաը քիմէլրին հայաթընը տա թէհ-
լիքէյէ տիւշար էթտի : Դան . 2 . 13 :
Դանիէլ իլէ րէֆիզլէրի տախի հիւքէ-
մատան մատուտ օլմալարըլլէ , անլէրի
տէ գաթլ էթմէք իլիւն արաաըլար :

2. Դանիէլ գաթլ մէ՛ մուրը օլան
Արիովք իլէ նէ՞ սուրէթլէ գօնուշաու :
Այէթ 14 :

3. Արիովքա նէ՞ սօրտու վէ անտէն
նէ՞ խապէր ալաը : Այէթ 15 :

4. Դանիէլ իլէրի կիրիպ մէլիքաէն
նէ՞ րէճա էյլէտի : Այէթ 16 :

5. Դանիէլ նէ՛րէ կիթտի վէ մատտէլի
քիմէլրէ՞ պիւտիւրտի : Այէթ 17 :

6. Նէ՞ մագսէտլէ : Այէթ 18 :
Իգան — Աթի իւզ զիքը պիր գաշ
նօգթալարա տիքգաթ օլու՛նա . —

(1) Մէլիք պուճտան էվվէլ հիւքէ-
մայը իմթիւնանտան կէշիքաթէ Դանիէլ
իլէ րէֆիզլէրինի քէնտինի պիւթիւն
մէմալիքինտէ պուլուճան սիհրպազ վէ
քէշաֆարըն ճիւմէտինտէն օն գաթ
զիլատէ 'ալիմ պուլուճ իտի : Պապ 1 : 20 :
(2) Պէօյլէ էհէմ պիր մէ՛մէլլին

հալը իչիւն Դանիէլ իւէ բէֆիզէրինին էն էվվէլ շաղըրլմալարը թապի'ի իքէն հիչ տա'վէթ օլունմամալարը ֆէվզ էլ ղալէ 'աճալիպ պիր շէյ տիր: Պապէլին քեաֆֆէ է ՚հիւքէմաը իզնարը աճ էթ տիրգտէն սօնրա տալի պու կէնճէլէրին մէլիլին խաթրընա կէլմէմէլէրի հէման բիւյայը տէրխաթր էտէմէմէնի գատար իլանի պիր միւտախէլէ կէօսթէրիր: Ալլաւն վուգոււաթը էօյլէ իտարէ էյլէտի քի' պու խուսուսուտա իլք ֆուրսաթի Պապէլին հիւքէմաընա վէրիլսին վէ անլէրին պիւս պիւթիւն 'աճիլ օլուգլարը ինքեար օլունամաղ տէրէճէտէ թէնագգուգ էթսին, վէ սօնրա եէնօվա ֆէնտինի իզնար էյլէսին:

(3) Մէլիլին Դանիէլէ միւհէլէթ վէրմէսի, Դանիէլին միւհէլէթ իսթէմէսի մէլիլէ մա'գուլ վէ հագգը կէօրիւստի: Տիլկէր հիւքէմանըն քէնտիլէրին իլանլարը իլէ մուխապէրէ էթմէք իւզրէ միւհէլէթ իսթէմէմէլէրի շայան ը տիրգգաթ տըր: Իսթէմէլչ օլսալար իտի, մէլիլէ անլէրէ տէ վէրիր իտի: Յագաթ մասլէր իլանլարընըն 'աճընը էյլ պիլէրէք միւհէլէթ իսթէմէտիրլէր վէ օլ 'աճը պիրտէն ֆաշ էթտիլէր: Դանիէլ եէնօվանըն գուտրէթիլի պիլէրէք ճէսարէթլէ միւհէլէթ իսթէտի վէ ալար:

(4) Դանիէլ միւհէլէթի հիւսնի իսթիւմալ էյլէտի: Օ մատտէյի տէրնալ քէնտի բէֆիզէրինէ պիլտիրիպ' պիրլիքտէ Խլանը սէմամալթտան մէհոնմէթ տիլէտիլէր: Դանիէլ միւհէլէթի տիլկէր հիւքէմանըն էթտիքլէրի միսիլիւ վագըթ գազանմագ իչիւն տէյիլ իլա Ալլահտան իսթիմատա իչիւն իսթէտի իտի, վէ հէման օ մագսէտէ իսթի'մալ էյլէտի:

(5) Դանիէլ հալընըզճա տոււ էթմէտի, անճագ հէման քէնտի միսիլիւ Ալլահա ի'թիմատ էտէնլէրին բէֆագաթընը արատը: Ալլահըն գավմընըն իթթիհատընտա ղալիպ գուվվէթ վէ պէրէքէթ վար տըր: Մատթ. 18. 19. 20:

7. Տու'ա էթմէլէրի իւզէրինէ նէ

վագը' օլտու: Դան. 2. 19ըն իլք գըսմը: Եա կէճէլէյին տու'ատա տէվամ էտէրլէր իքէն էա տա տու'ատան սօնրա կէճէ բիւյայընտա պու սըրը Դանիէլէ քէշֆ օլունտու: Ալլահն անա հէմբիւյայը հէմտէ թա'պիրինի պիլտիրտի:

8. Դանիէլ էն էվվէլ նէ էյլէտի: Այլէթ 19ըն պագի գըսմը:

9. Համո ու սէնայա հանկը սէօղլէրլէ պաշլարը: Այլէթ 20:

10. Բիւյատա պէլան օլունան շէյլէրէ նագարէն նէ տէտի: Այլէթ 21ին իլք գըսմը: Ալլահն հիւքիւմէթլէրի էըզարագ վէ նասպ էտէրէք վագըթլարը վէ զէմանլարը թէպտիլ էտէր: Իլէրիտէ կէօրէճէլիմիլ իւզրէ բիւյայըն ասըլ մատտէսի պու տըր:

11. Հաքիմլէրէ հիքմէթ վէ 'արիֆլէրէ 'իլմ' իհսան էտէն քի'մ իտիլինի սէօյլէտի: Այլէթ 21ին սօն գըսմը:

12. Ալլահն հագգընտա տանա նէ տէտի: Այլէթ 22: Ալլահն մէլիլին ֆիքրինին սըրլարընը պիլմէքլէ պէրապէր, միւսթագպէլին պինիսայէ 'ասըլարընըն սըրլարընը տա նուրտա կիպի պէրագգճա պիլիր:

13. Ալլահն հագգընտա սէօյլէտիլի պու շէյլէրի Դանիէլ քէնտիլին թէճրիպէ ի հալընանա'սըլ թաթպըք էյլէտի: Այլէթ 23:

Ալլահըն իտարէ ի ճիհնտա գահիր օլան հիքմէթ վէ գուտրէթիլի զիքր էտէրէք Անը թա'ղիմ վէ թէմճիտ էթմէք էյի տիր: Յագաթ պունա իլալէթէն Անըն շախտէն պիլքէ էթտիլի իհսան ու քէրէմլէրտէն տօլայը Անա համո ու սէնա էթմէլիլիլ: «էյ ճանըմ, Բապպա համո ու սէնա իլլէ, վէ ճիւմլէ իհսանլարընը ունուլթմա» Մէզ. 103. 2:

ՏԷՐԱ 5 — ԴԱՆ. 2. 24 — 36:

ՄԻՒՅԱՍՏՐԷ ՍՈՒՐԷՔ ԲՈՒՅԱՍՏ
(Տեղամ)

ԴԱՆԻԷԼ ՄԷԼԻՑԻՆ ՀՈՒՅՈՒՐԵՆՍԱ

1. Դանիէլ Ալլահա համո ու սէնա էթմէսի իւզէրինէ նէ էյլէտի: Դան. 2: 24:

Դանիէլէտէ պուլունան ա՛լի վէ նէ-
ճիպ բուն պունտա զահիր օլտու : Մու-
մա՛իլէյն հազիգաթը էլտէ էթտիգտէ
իֆթիխարը նէֆայէ մէլիլին նէգտինէ գօ-
չաճագ եէրտէ : գաթիլէ մահքիւմ օլան
հիւքէմայը տիւչիւնիւպ էվվէլա անլէրին
խէլասընը արատը : Արթըգ հիւքէմանըն
քեաֆֆէսի սնտէն սօնրա հայաթլարը
իլիւն Դանիէլէ միննէթտար իտիլէր :

2. Օլ վագըթ Արիովք Դանիէլի
տէրնալ քիմէ՞ վէ նէ՞ սէօզլէրէ թագ-
տիմ էլլէտի : Այէթ 25 :

Պագընըգ, Արիովքտա ամիլ օլան
բուն Դանիէլտէ ամիլ օլանտան նէ՞ գա-
տար Քարգիլը տըր : Արիովք քէնտինէ
ա՛հիտ օլմայան պիր շէրէֆլէ քէնտի
նէֆտինի թա՛ղիղ էլլէտի : Հալ շու քի
Դանիէլի քէնտի արայըպ պուլմըն տէլիլ
խտի : Իլլա Դանիէլ քէնտինի արայըպ
պուլմըն իտի :

3. Մէլիք իսմի Բաղտասասար օլան
Դանիէլէ նէ՞ սու՛ալ էթտի : Այէթ . 26 :

4. Դանիէլ քէնտի ճէվապընտա էվ-
վէլա հա՞նկը նօգթայը մէլիլին ֆիքրինէ
պատըր : Այէթ 27 :

5. Սէմավաթտա նա՞սըլ պիր Ալլա-
հըն վար իտիլինի սէօլլէտի : Այէթ . 28ին
իւք գըսմը :

6. Պու Ալլահըն Նարուգոդոնոստոր
մէլիլէ նէլլ՞ պիտիտիլինի խապեր վէր-
տի : Այէթ 28ին սօն գըսմը :

Պունտա Դանիէլ՝ մէլիլին պիւթիւն
տիգգաթընը Ալլահա ճէլպ էտիպ եալը-
նըգ Անը՝իգգէթլէտի :

Մէլիլին բիւյասը անըն կիւնլէրինէ
մահսուր օլմայըպ՝ անճագ սօն կիւնլէր-
սէ վուգու՛ պուլաճագ օլան շէլլէրին
պէլանը իտի :

7. Մէլիլէ բիւյասընը պէլան էթմէյէ
նա՞սըլ պաշլատըր : Այէթ 29 :

«Պունտան սօնրա նէ՞ վուգու պու-
լաճագ տըր :» Նարուգոդոնոստորն զիհ-
նինի իշղալ էտէն էհէմմ մէ՛մ՛ էլլէ պու-
լտի : Միւմա՛իլէյն կէնմիլէ աթֆը նա-
գար էտիպ՝ հիւքիւմէթլէրէ նէլէր վու-

գու՛ պուլտուղընը միւթալա՛ա էլլէմիլշ ,
վէ օ շէլլէրին Պապէլէ տէ վուգու՛
պուլմամասը իլիւն անա զիյաթսիլլէ
թահքիմ էթմէք էմէլինտէ իտի . եինն
տէ միւթագպէլին մէթոբը էսրարընա
գարըն քէնտինի հէր ճիհէթլէ թէ՛մ՛ մին
էտիլմիլ պուլմայարագ , պունտան սօն-
րա նէ վուգու՛ պուլաճագընը թէֆէք-
քիւր էտիյօր իտի : Ալլահ տալի հէման
անը քէնտինէ պիտիտի :

8. Դանիէլ պու սըբըն քէնտինէ
քէշֆ օլունտուղընըն ասըլ մագսէտինի
մէլիլէ նա՞սըլ իֆատէ էլլէտի : Այէթ 30 :

Պու բիւյա մէլիլէ թա՛պիր օլուն-
տըգտա՛ օ քէնտի գալպիւնին էֆքեարը-
նը պիլէճէք իտի : Անըն իլիւն սահի՛
օլան շէլ մէղքիւր թա՛պիրի օգուլանլա-
րըն ճիւմլէսի իլիւն տէ սահի՛ տիր , եա՛-
նի օ բիւյայա թէ՛ալլուգ էտէն կիւնլէ-
րին քեաֆֆէսինտէ անը օգուլան հէր
քէս պիղգաթ քէնտի գալպիւնին էֆ-
քեարընը պիլէճէք տիր : Աճէպա նէ՞
սուրէթլէ . — փէյ տէր փէյ էօյրէնիլիլ :

ԲՆՅԱՆՆԵՐ ՊԵՅՄԱՆԵՐ

31—35 այեթրէր ճիգգաթրէ օգուլնա :

9. Բիւյատա մէլիլին կէօրտիւլիւ շէլի
Դանիէլ նա՞սըլ պէլան էլլէտի :

10. Պու պէօլիւք վէ գիյատէ բէվ-
նագըլ սուրէթ նէրէտէ տուրտու վէ
հէյ՛էթի նա՞սըլ իտի :

11. Պու սուրէթին պաշը նէտէ՞ն
իտի :

12. Կէօքսիւ վէ գօլլարը նէտէ՞ն
իտի :

13. Գարնը վէ պուտլարը նէտէ՞ն
իտի :

14. Պալարըլարը նէտէ՞ն իտի :

15. Այագլարը նէտէ՞ն իտի :

Մէղքիւր հէյպէթլի սուրէթ պէշ
գըմտան իպարէթ իտի . — պաշ , կօէքս
վէ գօլլար , գարնը վէ պուտլար ,
պալարըլար , վէ այագլար : Սուրէթին
ճէսիլ անճագ պուլարտան իպարէթ
իտի :

16. Մէլիք պու սուրէթէ պագմազ-
տա իքէն նէ՞ վազը՝ օլտու :

17. Օլ թաշ սուրէթին նէ՞րէսինէ
վուրտու :

18. Այազլարըն էղլիմէսղլէ պէրա-
պէր նէլէ՞ր տէ էղլիտի վէ ճիւմէսի նէ՞
կիպի օլտու :

19. Նէ՞ անլէրի կէօթիւրտալ վէ նէ՞
տէրէճէ սիւիպ սիւիիւրտալ :

20. Լաքին սուրէթի վուրան թաշ
նէ՞ օլտու վէ նէ՞րէյի տօլտուրտու :

21. Դանիէլ բիւյայը սէօյլէտիքտէն
սօնրա մէլիէ նէ՞ տէտի : Այէթ 36 :

Իզան — Պու բիւյայը Նարուզողոնուս-
տրա վէրմէքտէ Ալլահն մազսէտի սօն
կիւնլէրէճի վու. գու՝ պուլաճազ շէյլէրի
տէյիլ՝ անճազ սօն կիւնլէրէճէ նէ վու-
գու՝ պուլաճազընը պիտիլմէք իտի :
Միւճէսէմ սուրէթին Սիզգալմաթը ա-
յազլարա տէք պիղի սօն կիւնլիքի ինտա
էտէր : Պու թագաբիտէ բիւյանըն էն
էնէմիլիէթի վազա՛սար պիլ թաշըն քէ-
սիլիպ այազլարա վուրըպ էղմէսի վէ
անլէրի պէրապէր պիւթիւն սուրէթին
էղլիպ մահվ էտիլմէսի վէ օլ թաշըն
պէօյլէք պիլ տազ օլուպ պիւթիւն զէ-
մինի տօլտուրմասը տըր :

Տէրս 6 — Դան. 2. 37 — 41 :

ՄԻՒՆԱՍՍԷՄ ՍՈՒՐԷԹ ԲՈՒՅԱՍԸ
(Տկվամ)
ԲՈՒՅԱՍԸՆ ԹԱՊԻՐԻ

1. Միւճէսէմ սուրէթին ալթուսան
պաշընը Դանիէլ Նարուզողոնուստրա նա՛-
սըլ թա՛պիլ էյլէտի :

Պու թա՛պիլտէն վազը՛էն անլաշըլը
քի սուրէթին ալթու՛ն պաշը Նարուզողո-
նուստրըն շախտըն տէյիլ՝ անճազ իլահը
սէմալաթ թարաֆընտան անա վէրիլէն
հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ գուլվէթ
վէ իղզէթի իմա էտէր :

2. Նարուզողոնուստրա վէրիլէն պու-

հիւքիւմէթ նէ՞ գատար իմթիտատ էտէ-
ճէք իտի : Եր. 27. 5 — 7 : Պու տախի
պալատէ տէտիլիլիլի թասաղք էտէր ,
քի ալթու՛ն պաշ Նարուզողոնուստրըն
հիւքիւմէթինէ տէլալէթ էտէր : Միւ-
մա՛ իլէյհ պիլա Փասալա 43 սէնէ հիւքիւ-
մէթ էյլէյիպ ՛ալէմէ խալիս ալթու՛ն կի-
պի միւշէրէֆ վէ մուազզէզ պիլ սալ-
թանաթ իպրազ էթտիքտէն սօնրա վէ-
Փաթ էյլէտի : Պա՛տէնու 23 սէնէ զարֆըն-
տա էլիլ-Մէրօտաք վէ Ներիկլուսար վէ
Լապօրօստարիստ վէ Նապօնատիօս թախ-
թը սալթանաթը իտարէ էյլէտիլէր : Նա-
պօնատիօս քէնտիլին սօն իւզ սէնէսին-
տէ էն պէօյիւք օլլու Պէլլասաարը թախ-
թը հիւքիւմէթինէ շէրիք էյլէտի՝ վէ
Դան. 5տէ մուհարբէր օլտուղը իւզրէ ,
Պէլլասաարըն իւչիւնճի սէնէսինտէ Գ.
Մ. 538ին թամուզ (Յուլիս) աշընտա
Թամուզ իլահն տիւլիւն կէճէսի զիյա-
ֆէթիւտէ Պապէլ հիւքիւմէթի եզըլըպ ,
Մատիլէր իլէ Յարսիլէրին միւթթէֆիզ
օրտուլարընա վէրիլտի : Պէօյլէճէ խալիս
ալթու՛նտան օլան պաշ — Պապէլ հիւ-
քիւմէթի — զէվալ պուլտու :

3. Կիւմիւշէն օլան կէօքսիւ վէ
գօլլարը Դանիէլ նա՛սըլ թա՛պիլ էյլէտի :
Դան. 2. 39ն իւք գըսըր :

Իզան — Պալատէ տէտիլիլիլ իւզ-
րէ , Պապէլին ալընմասը իւզէրինէ տէվ-
րէ ի սալթանաթ Մատի-Յարսի հիւքիւ-
մէթինէ ինթիգալ էյլէտի : Պու սուրէթ-
լէ Ալլահ՝ վազթը վէ զէմանը թէպտիլ
էյլէտի : Պու հիւքիւմէթ շէրաֆէթ ճի-
նէթիլլէ Պապէլ հիւքիւմէթինտէն մա-
տու՛ն օլարազ Գ. Մ. 538տէն 331 էտէք
207 սէնէ տէվա՛մ էտիպ , Եուսան մէլիլի
Իսքէնտէր ի քէպիլին հիւճումէթինտէն
մազլուպէն ՛ալէսի սիյասիտէն նիհան
օլտու :

4. Մատի-Յարսի հիւքիւմէթինին
տախրէ ի վիւսաթը հազգընտա նէ՛ տէ-
նիլիլ : Եսթ. 1. 1 :

5. Պազըրտան օլան գարնը վէ պու-
տը Դանիէլ փէյլամպէր մէլիլլէ նա՛սըլ

Թա'պիր էլէտի: Դան. 2. 39ըն սոն գըմը:

6. Տէվրէ ի սալթանաթըն Մատի-
Ֆարսի գավմընտան Եոնանն միլէթինէ
ինթիգալ էտէճըրի պիր ախէր վահիտէ
Դանիէլէ նա'սըլ պէյան օլունտու: Դան.

8. 3—յի 20, 21 իլէ բուպար էլէ:

Իգան — Գ. Մ. 331ին Հոկ. այընտա
Արպէլա մուհարէպէսի Մատի-Ֆարսի
հիւ. քիւմէթինէ նիհայէթ վէրիպ, տէվրի ի
սալթանաթ Իսքէնտեր ի քէպիրին ըյա-
սէթինտէ Եոնանն միլէթինէ ինթիգալ
էլէտի: Պու սուրէթլէ Ալլահ վազըթ
վէ գէմանը պիր տահա թէպտիլ էլէտի:
Պու հիւ. քիւմէթին տա'իլէ ի վիւս'աթը
մա'լիւմ օլան պիւթիւն գէմին իտի:

7. Եոնանն հիւ. քիւմէթի միւնգասէմ
պիր հալտէ նէ՞ վազթա տէք տէվլամ
էլէտի:

Ճեղ. — Իսքէնտեր ի քէպիրին վէ-
Ֆաթընտան սօնրա անըն հիւ. քիւմէթի
տէօրթ ճէնէրալարընըն էլինտէ տէօրտէ
թագսիմ էտիտի, վէ անլէր պիրի պիրլէ-
րիլլէ ուզրաշարագ 'ալէմի սիյասիլաթէ
իշգալ էթտիքտէն սօնրա, զարպի ճիհէթ-
տէն Բօմալլար կէլիպ, Գ. Մ. 168տէ
Փիտան մուհարէպէսինտէ Մակեդոնիայը
Ֆէթհ էթմէլէրիլլէ, տէվրէ ի սալթանաթ
անլէրէ ինթիգալ էթտի: Վագըթ վէ
գէմանն եինէ թէպէտտիլ էթտի:

8. Դանիէլ փէյլամպէր՝ սուրէթին
տէվիր պալտըրլարընը նա'սըլ թա'պիր
էլէտէ: Դան. 2. 40:

Պու սէօլլէրին ճիւլլէսի Բօմա հիւ-
քիւմէթի իւղէրինտէ իթմամ օլունտու:
Շէօյլէ քի Գ. Մ. 168տէ վուգու՝ պու-
լանն մէգըիւր Փիտան մուհարէպէսինտէն
սօնրա շարգ վէ ճէնուպ անըն էօնիւնէ
աշըրլպ փէյ տէր փէյ ճիւլլէ մէլլէքէթ-
լէր անա ինգիլատ էթտիլլէր: Բօմա հիւ-
քիւմէթի թ. Մ. 350յէ տէք 518 սէնէ
'ալէմի սիյասիլ իտարէ էթտիքտէն
սօնրա էվրօփանըն շիմալընտան էնէն
պարպար միլէթլէրին հիւ. քիւմէթինէ

տայանամայարագ ու. ֆաճըգ հիւ. քիւմէթ-
լէրէ միւնգասէմ օլտու:

9. Բօմանըն պիւթիւն տիւնեյա
հիւ. քիւմէթ էլէլլէն պիր հիւ. քիւմէթ իտիլի
Քիթապը Մուգաստէսին նէրէսինտէ
մուգասիէտ տիր: Աուկ. 2. 1: Գրիս-
տտըն վէլառէթի, սալպը, սէմայա 'ու-
րուճը, ինճիլին իւքը վազը վէ պիւթիւն
տիւնեյա միւնթէլլըր օլմասը պու հիւ-
քիւմէթին վազթընտա վուգու՝ պուլ-
տու:

10. Դանիէլ փէյլամպէր՝ միւնգասէմ
սուրէթին տէվիր վէ պալլըգ այագալ-
ընըր մէլլէր թա'պիր էտէր՝ քէն էվլէլա
նէ տէտի: Դան. 2. 41ին իւք գըմը:

Իգան — Պու ինգիսամ պալտէտ տէ-
նիլտիլ իւզրէ՞ թ. Մ. 351—489 տէ՞
էվրօփանըն շիմալ սէմթլէրինտէ թէմէք-
քիւն էտէն պարպար գավմարըն էլիլլէ
իճրա օլունտու: Սուրէթին այագալարընըն
փարմագալարընըն 'ատէտինճէ օն հիւ. քիւ-
մէթէ թագսիմ օլունտու: Անլէր 'աթի-
տէքիլէր տիր, —

- 1. Ալմանլար (թ. Մ. 351—455).
- 2. Ֆրէնքլէր (» » »).
- 3. Պուրղօնալար (» 406—476).
- 4. Սիւէլլէր (» 409—466).
- 5. Վանալլար (» 406—429).
- 6. Վիսիլօթլար (» 408—466).
- 7. Անկիւ-Սաքսուլար (449).
- 8. Օսթրօկօթլար (» 451—489).
- 9. Լօմպարալար (» 451—453).
- 10. Հէրուլլէր (» 451—475).

Իշթէ Մակեթոնիանըն զարպի հու-
տուարնտան էօթէ զարպա տօղրու Բօ-
մա հիւ. քիւմէթինին ելլինտէ պու օն
հիւ. քիւմէթլէր թէտտիւս էլլէտի: Շիմ-
տի զարպի էվրօփատա թէմէլլէնմիշ օ-
լուպ տա տիւնեյալը զապթ ու իտարէ
էտէն միլլէթլէր էսատէն մէգըիւր թագ-
սիմաթըն տէվամընտան ի'պարէթ տիրլէր:

(Տեյանը վար)

ՏԷՐԱ 7 — Դ.ԱՄԸ, Զ, 44 49:

ՄԻՆԻՍՏԵՐ ՍՈՒՐԵՃՔ ԲԻՒՅԱԾՔ

(Տեղամ)

ՍՕՆ ԿԻՆԿԱՆԻ ՎԷ ԻՆՊԵՐԱՊԱՏՐԸ

ՍԻՅԱՍԵՑԷՆԷ ԽԵՓԱՄ

1. Պալլըդդ էլէ տէմիրի գարըըդդ կէօրմէսինի Դանիէլ փէյղամպէր մէլիյէ նա՞սըլ թէֆսիր էթտի: Դան. 2. 4)ին սոն գըսմը: Պալլըդդ էլէ տէմիրին գարըըդդ օլմասը Բօմանըն թագսիմաթընտա Բօմա հիւքիւմէթինին սէրթիլիյի պուլուննասազընը իմա էտէր:

2. Այազարըն փարմազարընըն պիր գըսմը տէմիրտէն վէ պիր գըսմը պալլըդդտան օլմասընա նա՞սըլ պիր թէֆսիր վէրտի: Այէթ. 42:

3. Վէ կինէ պալլըդդ էլէ տէմիրի գարըըդդ կէօրմէսինի տասա նա՞սըլ թագիր էլլէտի: Այէթ. 43:

Իզան — Պու անվալըն ճիւմէտի տէ Բօմա հիւքիւմէթինին թագսիմաթընտա կէօրիւմիւշ տիր. շէօյլէ քի անլէրտէ Բօմանըն սէրթիլիյի պուլունուպ, գըրմագ վէ փարէլէմէքտէ անըն մէսլէյինէ իմթիսալ էթտիլէր: Օն հիւքիւմէթիւրտէն պիր գըսմը սէրթ վէ պիր գըսմը կվ. րէք օլուպ, անլէրտէն Վանտալլար, Հէրուլլէր վէ Օսթրօկօթիւր թէկիյէ գըրըլտըլար: Վէ հալը հազըրտա Ղարպի էվրօփայը թէշքիլ էտէն հիւքիւմէթիւրտէն Իսփանիս, Փօրթուկիլը, Ֆիլէմէնկ վէ էմասալը զաիֆ վէ կէվրէք նէվտէն օլուպ, Ինկիլիթէրրա, Ալամանիս վէ Ֆրանսա իսէ սէրթ տիրլէր: Քէզալիք թագսիմաթը մէզքիւրէ պիրի պիրիլլէ հազընտան ազրապալըդ էտիյօրլար իսէտէ, պիրի պիրինէ հափըլամայըպ ալըր վէ զըտա պիր հալտէ տուրույօրլար: Նափօլէտն Պօնապարթ վէ սաիրլէր ճիւմէսինի պիրլէշտիրիպ պիր հիւքիւմէքի 'ումուսլիյէ թէշքիլ էթմէշի շալըլտըլար իսէ տէ, մուվաֆֆազ օլմաստըլար:

4 Միւնէստէմ սուրէթէ նազարէն պիրիմ մէվզիմիլը նէ տիր:

Ճիւլ. -- Պիրդ միւնէստէմ սուրէթին տէմիր իլէ պալլըդդ այազարընըն վէ փարմազարընըն իմա էթտիլի սօն կիւնշիւրսէ հաշայօրըպ: Սուրէթին իմա էթտիլի միւթէնէվզիլ թէպէտաիւրաթը սիյասիյէ վուգուա կէլիպ կէշաիլէր: Ալլան Քէնտի թագաիր էթտիլի վազըթիւր իլէ զէմանլարը շազըրըպ կէթիրտի: Սուրէթ թէմամ օլտու, սօն կիւնշիւր կիշի: Արթըդդ նէյէ ինթիզար էտէլիմ: Սիյասի պիր ինգիլայըն վուգուը միւմքին տէլիլ տիր, զիրա միւնէստէմ սուրէթտէ փարմազարտան աշազը պիր գըսմ տասա հօգ տըր:

5. Սօն կիւնլէրտէ օլաճագ շէյի Դանիէլ փէյղամպէր մէլիյէ նա՞սըլ թէֆսիր էլլէտի: Դան. 2. 44:

6. Դանիէլ պու թէֆսիրի րիւյանըն սօն վագա՞ստը իլէ նա՞սըլ թամպիլդ էլլէտի: Այէթ. 45:

7. Փանիէլ քէնտինին սէօլլէրինի նա՞սըլ թանքիմ էլլէտի: Այէթ. 45ին էն սօնը:

Իզան — Պու սօն վագա՞ա ինգիլապաթը սիյասիլէյի սօնա կէթիրիպ՝ զէմինտէ էպէտի պիր հալ սապիթ գըլար: Շիւպիէ հօգ տըր քի Նարուգօրոնոստըր քէնտիսի զէմինտէ պէօլլէ էպէտի պիր հալ վէ անը տա Պապէլ հիւքիւմէթինտէ սապիթ գըլմագ իսթէյօր իտի. Իլանը սէմավաթ տախի պէօլլէ պիր հալըն նէ զէման, նէրտէ, վէ նէ վէճնլէ սապիթ գըլընաճազընը անա պիրտիրտի: Միւմա՞ իլէյ՝ աշիքեսրէ կէօրէ պիրիլ իտի քի Պապէլ հիւքիւմէթին շէրաֆէթտէ խալիս ալթունա միւշապի՛ն իսէ տէ, Իլանը սէմավաթըն էվլիլ թագտիրինտէ էպէտի պիր հիւքիւմէթ տէլիլ տիր: Քէզալիք անտէն սօնրա սըրա իլէ կէլէճէք օլան իւշ ճի՛անկիր տէվլէթիլէրին հիւ պիրի էպէտի օլմայաճագ տըր: Տէօրտիւնճիւ հիւքիւմէթ օն գըսմա թագսիմ օլունաճագ, վէ անլէրտէն հիւ պիրինտէ էպէտէն պագի գալմագ խասսիյէթի պուլունմայաճագ տըր: Էպէտի հիւքիւ-

մէթի Իլահ՝ Ը սէմաւաթ Քէնտիսի իզա-
մէ էտէճէք տիր, օ տա միւճէստէմ սու-
րէթին այազլարընըն փարմազլարընըն
իմ էթտիյի հիւքիւմէթլէրին էյամըն-
տա, անլէրտէն ես անլէրին վասըթա-
սըյլէ տէյիլ, իլլա միւճէստէմ սուրէթէ
թէտալլուգ էթմէյէն պիր սէմթաէն, վէ
անըն իչինէն միւճէստէմ սուրէթտէն
պիր շէյ պուրունմայաճազ տըր, զիրա օ
մէզքըր սուրէթի այազաւան վուրուպ
պաշա վարընճա էզիպ մանվ էտէճէք, վէ
քէնտիսի աճազ սապիթ գալաճազ
աըր:

8. Մէլիք Նարուգողոնոստր բիւյա
իլէ թապիրինի իչտինճէ նէ՝ էյէտի:
Դան. 2. 46:

9. Դանիէլէ նէ՝ տէտի: Այէթ. 47:
Մէնդարէ էօյլէ պէրբազ իտի քի՝
Պապէլ մէլիյի Իլահ՝ Ը սէմաւաթըն իւչ
պէլի սըֆէթլէրինի կէօրիւպ իզբար
էթմէյէ մէճպուր օլտու. եսնի

Իլահյարըն Իլահ՝,
Մէլիքլէրին Սահիպի,
Սըրբարըն Քիաչիֆի:

Մէլիք պու իզբարըն 'աճէպանէ՝ վա-
զթա տէք հըֆզ էտէճէք իտի, — միւս-
թապպէլ պէյան էտէճէք տիր:

10. Դանիէլին մէրթէպէսինի նէ՝ գա-
տար թէրֆի՝ էյլէտի: Այէթ. 48:

11. Դանիէլին բէճաը իւզէրինէ
տիկէր իւչ բէֆիզլէրէ նէ՝ մէմուրիյէթ
վէրիտի: Այէթ. 49:

12. Դանիէլ նէ՝բաէ աուրըր իտի:
Այէթ. 49ըն էն սօնը:

Պէօյէճէ տիւննայա հիւքմ էյիէյէն
Պապէլ հիւքիւմէթինին իտարէ ի ումու-
րը Ալլահն գուլարընըն էլինէ թէսլիմ
օլունտու:

գամէ օլունաճազընը Դանիէլ փէյզամ-
պէր Պապէլ մէլիյինէ խապէր վէրտի:
Դան. 2. 44ին իլք գըսմը:

2. Պունըն նէ՝ վէճնէլէ իգամէ օլու-
նաճազընը մէլիք բիւյատա կէօրտիւ
խտի: Այէթ. 34: «Էլ իլէ օլմայարազ»
թապիրինէ տիզգաթ օլունա: Պու տէ-
մէք տիր քի՝ միւճէստէմ սուրէթի թէշ-
քիլ էտէն հիւքիւմէթլէրին հիւմլէսի տէ
էլ իլէ եանն ինսան վարթասըյլէ գու-
հուրա կէլմիշ տիր: Պետրոս բէսուլ ան-
լէրի «Թանղիմաթ Ը պէշէրիյէ» թէսմիյէ
էտէր: 1 Պետ. 2. 13: Վագա՛ա ան-
լէրի Ալլահ նասպ վէ Ալլահ՝ ազլ էտէր
իսէ տէ, պունտա ինսանի վասիթալար
իլէ 'ամէլ էտէր: Յագաթ սօն կիւնլէր-
տէ իգամէ օլունաճազ էպէտի հիւքիւ-
մէթտէ ինսան էլինին միւտախէլէսի օլ-
մայըպ սօղորուտան Իլահ՝ Ը սէմաւաթ
թարաֆընտան թէ՛սիս օլունաճազ աըր:
Պա՛զը ճահիլ միւքէսսիրլէր էպէտի հիւ-
քիւմէթի՝ ինճիլ վա՛զըյլէ կիւնաճքեար-
լարըն թէվպէ էթմէսի տիր՝ տէյիւ թէֆ-
սիւր էտէրլէր իսէ տէ, «Էլ իլէ օլմայա-
րազ» թապիրի մէզքըր թէֆսիւրի պիւս
պիւթիւն ճէրճ էտէր. զիրա ինճիլ վա՛զը
ինսան վասիթասըյլէ օլաըըը միւսէլլէմ
տիր:

3. Էպէտի հիւքիւմէթի իմա էտէն
թաշ նէ՝բէտէն քէսիլիպ կէլտի: Դան.
2. 45ին իլք գըսմը: Մէզքըր տաղ զէ-
մինտէն խարիճաէ իտիյի աշիքեար տըր,
զիրա թաշ օրատան քէսիլիպ կէլտի, վէ
պիւթիւն զէմինի աօլտուրտը:

4. Պու տաղ նէ՝բէսի օլտա կէրէք
տիր: Մէզ. 11. 4: 103. 19: Ալլահն
հիւքիւմէթի վէ մէրքէզի սէմատա Ալլա-
հն թախթը աըր:

5. Ալլահն թախթընտա պու զէմի-
նէ մէնտապիյէթի պուլունան պիրի վա՛ր
մը աըր: Մէզ. 110. 1: Մարկ. 16. 19:

6. Ալլահ Անա նէ՝ տէմիշ տիր: Մէզ.
2. 6—9:

7. Վագթ Ը մու՛պիւնի կէլտիքաէ
պու Զաթ նէ՝ էտէճէք տիր: Մատթ.
16. 27:

ՏԵՐԱ 9 — ԴԱՆ. 2. 34, 35, 44, 45:

ՄԻՒՃԵՍԵՄ ՍՈՒՔԷԹ ԲԻՅՍՍՍԸ
(Տկլաւ վկ սօն)
ԷՊԷՏԻ ՀԻՒՐԻՍԷՐ:

1. Էպէտէն պօղուլմայաճազ օլան
հիւքիւմէթին քիմին թարաֆընտան ի-

8. Սէմատան կէլըխնտէ զէմինտէ
օլան հիւքիւմէթլէրի նէ՞ հալտէ պուլա
ճազ տըր: Վահի 19. 19:

9. Անլէրի նէ՞ էտէճէք տիր: Վահի
19. 14—16, 20, 21:

10. Մէղքիւր հիւքիւմէթլէր քիմլէ՞ր
օլաճաղընը Դանիէլ փէյղամպէր Պապէլ
մէլիլինէ խապէր վէրտի: 2. 43ին իւք
սէօզլէրի վէ 34: Սուրէթին աչազլարը
իւէ փարմազլարընըն իմա էթտիյի հիւ-
քիւմէթլէր, եանի Բօմանըն թազսիմա-
թը, քի էլան հիւքիւմէթ էթմէքտէ
տիրլէր:

11. Գրիստոս էպէտի մէլէքիւթ իւէ
կէլտիքտէ անլէրի իսլա՞ն մը եօխսա
ման՛վ մը էտէճէք տիր: Դան. 2. 35,
44: էպէտի հիւքիւմէթին իչինտէ միւ-
ճէսսէմ սուրէթին մա՛տէնլէրինտէն պիր
զէրէր պիլէ պուլունմայաճազ տըր: Յի-
սուսըն կէլըխնտէ հազըր պուլունան
հիւքիւմէթլէր իւէ պէրապէր վազթիլէ
հաքիմ օլուպ տա սօնրատան հիւքմէթ-
մէքտէն մա՛նրում գըլընմըլ օլան պազի-
յիէ գա՛վմլարըն ճիւմլէսի էպէտի հիւ-
քիւմէթին էօնիւնտէն սաման ուֆաղը
կիպի սիւփրիւլիւպ կէօթիւրիւէճէք տիր:

Իզան — էպէտի հիւքիւմէթին իզա-
մէ օլունմարըն ինճիլին նէլլի օլմատըղը
օլ թալըն սուրէթին աչազլարը իւէ փար-
մազլարընա վուրմասընտան տախի աշի-
քետար տըր: Գրիստոս Բօմայը իմա էտէն
տէմիր պալտըրլարըն վազթընտա տօղ-
տու, սայպ օլունտու, վէ գըլյամ էտիպ
րէսուլլարըն ինճիլ վազ էթմէյէ կէօնտէր-
տի, վէ ինճիլ օ վազըթտա պիւթիւն
տիւնեայա միւնթէլիր օլտու: Սուրէթին
աչազլարըն իւէ փարմազլարըն իսէ Թ. Մ.
350—489 տա թէլէքքիւլ էթտի: Իմտի
էպէտի հիւքիւմէթին կէլըի Յիսուսըն
սէմատան իքիինճի զուհուրընտան զայրի
պիր վազա՛ա օլամազ:

12. Պետրոս րէսուլ չիմտիքի սէմա-
վաթ իւէ զէմինէ նէ՞ վուգու՛ պուլա-
ճաղընը խապէր վէրիր: 2 Պետ. 3.
7—12:

13. Պու պէօյիւք եանղըն նէ՞ զէ-
ման վազը՛ օլաճազ տըր: Վահի 20.
7—10:

Գրիստոս սէմատան զուհուր էտիպ
մէվճուտ պուլընան հիւքիւմէթլէրի
ման՛վ էթտիյինտէ, ճիւմլէ 'սարըլարըն'
մուգատտէպէրինի տէ էմվաթտան պիլ
իհեա պէր հայաթ պուլունան մուգատ-
տէպէր իւէ պէրապէր սէմայա կէօթիւ-
րէճէք (1 Սէլ. 4. 15—17; Յով՛ն. 13.
53, 36: 14. 1—3), վէ քիթապլարտան
թէմամ պին սէնէ շերիլլէրին մուհաքէ-
մէսինի իճրա էթտիքտէն սօնրա (Վահի
20. 4—6), Գրիստոսյէ պէրապէր սէմա-
տան զէմինէ էնէճէքլէր: Գրիստոս շէ-
րիլլէրի իհեա էտէճէք, վէ օ զէման
մէղքիւր պէօյիւք եանղըն վազը՛ օլա-
ճազ տըր:

14. Օ եանղընտա ճիւմլէ շերիլլէր
ճէզաի սէզալարընը չէքիպ իքիինճի էօ-
լիւմէ տիւչար էտիտիքտէն սօնրա՛ Ալ-
լան՛ պու միւղապ տէրեայը նէյէ՛ թան-
վիլ էտէճէք տիր: Վահի 21. 1: 2 Պետ.
3. 13:

Իլլէ Ալլանըն էպէտի հիւքիւմէթի
մէղքիւր եէնի զէմինտէ սապիթ գըլը-
նաճազ, վէ միւթէա՛լըն մուգատտէպ-
լէրի անը թէմլէլիւք էտէճէքլէր տիր:
Գան. 7. 27:

15. Պու տախի պիր ինգիլապը սի-
յասիյէյէ կիրիֆթար օլաճա՞զ մը: Դան.
2. 44ին օրթա գըսմը: «Պու հիւքիւմէթ
տիկէր գա՛վմա պրազըլմայաճազ տըր:»

ՅԷՐԱ 9 — ԳԱՆ. 3. 1—23:

ՊԱՊԱՆ ՄԷԼԻՅԵՆԻՆ ՄՈՒԳԱՍԷՄԷԹԻ

1. Պապէլ մէլիլիլն Նաբուգոնոսոր
նէ՞ պէօյիւքլիւքտէ, նէտէ՞ն վէ նա՛սըլ
պիր սուրէթ էափտը, վէ նէրէտէ նասպ
էլլէտի: Դան. 3. 1:

2. Գիմլէրի՛ տա՛վէթ էլլէտի, վէ նէ՞
մազսէտլէ: Այէթ. 2:

3. Գեաֆֆէ ի հիւքմատարլար պու

տա՛վէթէ նէ՞ տէրէճէ հիւան ի իճապէթ կէօթէրտիւէր : Այէթ . 3 :

4. Պիր միւնաստի եււքսէք սէսլէ նէ՞ նիտա էլէտի : Այէթ . 4, 5 :

5. Եէրէ գափանըպ սէճաէ գըլմա- յան հազգընտա նէ՞ թէնտիտ ի՛լան էյ- լէտի : Այէթ . 6 :

6. Պիւթիւն գալմ վէրիւնն 'ալա- մէթ իւզէրինէ նէ՞ էթտի : Այէթ . 7 :

7. Պաշտան աշաղա գատար ալթուն- տան պէօլէ միւճէստէմ պիր սուրէթ եափըպ ճիւմլէ միլլէթլէրին ճիւմլէ հիւքմարարընը անա սէճաէ գըլտըր- մազտան նարուգոդոնոստըն մազսէտի նէ՞ իտի : Եօա . 47. 7, 8 : «Իյ էլ էպիէս խաթուն գալաճաղըմ,» «Պէն իմ, վէ պէնտէն դայրի եօգ տըր :»

Ալլան էվվէլճէ իրւյատա նարուգո- դոնոստար կէօթէրտի վէ օ տա քէմալը հայրէթլէ գապուլ էթմէյէ մէճպուր օլ- տու իտի քի՞ Պապլ էպէտի պիր հիւ- քիւմէթ օլմայըպ, անճազ ազ վազըթ սօնրա զէվալ պուլաճազ վէ տէվրէ ի սալթանաթ դայրիլէրէ ինթիգալ էտէ- ճէք տիր : էպէտի հիւքիւմէթ անճազ իւանը սէմալաթըն իգամէ էտէճէյի տիր : Կէօրիւնիւր քի հայրէթլին թէ՛ սի- ըր կէչտիքտէն սօնրա նարուգոդոնոստ- րըն գալպի Ալլանըն պու թագաթիրինէ մուգալէմէթ էթմէյէ պաշատը : Վէ ֆուրաթման իսթիֆատէ էթմէյէ հազըր տուրան հիւքէմանըն տա թէչվիգիլլէ միւմա՛ իլէյն ճէման իրւյատա կէօրտիւլիւ- նէ մէչապիճ ֆագաթմ անճազ պաշը տէյիլ իլլա պաշտան աշաղա գատար պիւս պիւթիւն ալթունտան պիր միւճէստէմ սուրէթ եափըպ Պապլ էյալէթինտէ նասպ էլլէտի : Պուենլէ տէմէք իսթէտի քի «Քիւյատա կէօրաիւլիւմ թագաթիր ի իլարի տէյիլ իլլա պէնիմ թագաթիր էթ- տիլիմ վուգու՛ա կէլէճէք տիր . վէ տիւն- եա ապա ինգիլապաթը սիյասիյէյէ տիւ- չար օլմայարազ Պապլ հիւքիւմէթի տա- ՛ իմա պազի օլաճազ տըր :» Վէ ինգիլապ թատալվուրընը ճիւմլէ միլլէթլէրին ֆիք-

րինտէն սէօքիւպ աթմազ վէ ճիւմլէ հիւքմարարըն իլ էլ էպտա Պապլէլէ ին- գիլատ էթտիրմէք իւզրէ ճիւմլէսինի պու- թագաթիս դիլնէթինէ տա՛վէթ էլլէտի : նարուգոդոնոստար քէնտիտի Պապլ իլա- հընա համի թութուպ, աթէչ ֆուրուչը թէնտիտիլէ ճիւմլէսինի անա սէճաէ գըլտըրը :

8. Օ զէման պա՛ղը ֆիլտանիլէր հու- զուրա կէլիպ նէ՞ շիքալէթ 'արզ էթտի- լէր : Դան . 3, 8—12 :

9. Պու շիքալէթ մէլլյէ նա՛սըլ թէ՛ սիր էթտի : Այէթ . 13 :

10. Սեղրաք, Միսաք վէ Արեղնա- գալը ճէլպ էթտիրիպ անլէրէ նէ՞ սօր- տու : Այէթ . 14 :

11. Անլէրէ նէ՞ թէքիթ էլլէտի : Այէթ . 15 :

12. Եէճօվալա գարըն նա՛սըլ մէյտան օգուտու : Այէթ . 15ին էն սօն գըմը :

13. Օլ իւչլէր ճէսարէթլէ Եէճօվա- նըն գուտրէթի հազգընտա մէլլյէ նա՛- սըլ շէնտէթ վէրտիլէր : Այէթ 16—18 :

14. Անլէրին պու ճէսարէթլի շէնա- տէթի նարուգոդոնոստար նա՛սըլ պիր հալ մէյտանա կէթիրտի : Այէթ . 19 :

Իւչ նէվճիվանըն ճէսարէթլի շէնա- տէթի նարուգոդոնոստար Եէճօվանըն թագաթիր ի էլէիսինէ թէվազու՛ էթմէք իւզրէ ույանարմալը իտի : Ֆագաթ ա- նըն գալպի Պապլին 'իսինն շէրապըյէ- լէ փէք սէրիօշ օլմաղլէ այըլմատը :

15. Սքէրինտէ պուլունան էն գուվվէթիլ տաճմլէրէ նէ՞ էմր էլլէտի : Այէթ 20 :

16. Պու էմր նա՛սըլ իճրա օլունտու : Այէթ . 21 :

17. Մէլիլին էմրինին վէ աթէչին շիտտէթինտէն անլէրի աթանլարա նէ՞ վազը՛ օլտու : Այէթ . 22 :

18. Պու իւչ քիմսէ պաղը օլարազ նէ՛րէ տիւշալէր : Այէթ . 23 :

Եհրի — Սեղրաք, Միսաք վէ Արէթ- նագալը աթան քիմսէլէրի աթէչ ալէլի թէլէթ էթտի : Պու վագա՛ա Պապլէ մէ-

լիյնէ վէ ճիւղէ միլլէթէրէ աշիքեարէ
իսպաթ էյլէտի քի՛ օլ աթէշ ֆուրուճը
սի՛ր գու՛վլէթիլլէ հուսուլէ կէթիբիլէն
թէ՛ սիբիզ պիր կէսթէրիշ տէյիլ իլլա
հագիգաթէն իֆնա էտէն պիր ֆուրուճ
արը: Պու վազը՛ օլտու քի՛ Ալլա՛նը
իզհար էտէճէյի խէլաթըն տախի հագիզի
իտիյի զա՛նիր օլտուն:

(Տեղանք վար)

ՏԵՐԱ 10 — ԳԱՆ. 3. 24—30:

ՊԱՊԵՆ, ՄԵՆԵՅԻՆԵ ՄՈՒԳՈՎԷՄԻՔԻ

(Տեղանք)

ԱՆԼԱՃ ԵՆԼԱՍՏԵՆՔ

1. Իւշ նէվճիվան շիտտէթլի եանան
աթէշ ֆուրուճը իլիին տիւշտիւքտէ մէ-
լիք Նարուգոգոնոստրտա նա՛սըլ պիր
թէ՛հայիթ կէօրիւնտիւ: Գան. 3. 24ին
իւք գըսմը:

2. Միւշիբլէրինէ նէ՛ սօրտու վէ նէ՛
ճէվապ ալտը: Այէթ. 24ին պագի գըս-
մը: Պու սու՛ալ ճէվապտան անաշըլըր
քի մէզքիւր իւշլէրին աթէշ ֆուրուճնա
աթլմալարընտա միւշիբլէրի տէ նէ՛մէյ
օլմուշլար իտի:

3. Մէլիք անլէրէ ճէվապէն նէ՛ տէ՛
տի: Այէթ 25:

4. Պունըն իւզէրինէ Նարուգոգոնոս-
տր նէ՛ էթտի: Այէթ. 25ին իւք գըսմը:

5. Օլ իւշ նէվճիվան մէլլիյին տա՛-
վէթիինէ նա՛սըլ իճապէթ էթտիլէր:
Այէթ. 25ին սոն գըսմը:

6. Ճիւղէ հիւքմտարլար անլէրի
նա՛սըլ մու՛այիէնէ էթտիլէր վէ նէ՛ պուլ-
տուլար: Այէթ. 26: Կերէք մէլիք վէ
կերէք անլէր կէօրտիլէր քի պուշա-
րըն իւզէրինտէ իճրա գըլլընան միւ՛ճիզէ
հագիգի տիր: Ալլա՛ն իւլ միւթա՛ալ
քէնտի մէլլիյին կէտտէրմիլ վէ պուճ-
լար իլիւն աթէշին շիտտէթիին սէճու-
տիւրմիւշ իտի:

7. Օ զէման Նարուգոգոնոստր եինէ
իսպաթըն գու՛վլէթիւնտէն մաղուպէն

Ալլարը նա՛սըլ թէ՛մճիտ էյլէտի: Այէթ 28:

8. Պու թէ՛մճիտէ Նարուգոգոնոստր
քէնտիյին Ալլա՛ն վէ անըն գուլարը
հագզընտա էօյրէնտիյի խուսուպարը
նա՛սըլ իտիսալ էթտի:

Ճեղ. — (1) Ալլա՛ն խէլաս էյլէտի,
(2) մէլլիյին կէտտէրիպ, (3) Գէնտինէ
թէ՛վէքքիւլ էտէն գուլարընը, (4) ան-
լէր քի մէլլիյին էմրինէ մուսալէֆէթ
էթտիլէր, (5) ճէսէտլէրին թէսլիմ էթ-
տիլէր, (6) քէնտիլէրին իւճընտան զաշ-
րի պիր իլանա իպատէթ վէ սէճտէ էթ-
մէմէք իլիւն: Ճիւղէ միւշիբլէրին վէ
հիւքմտարլարըն հուգուրընտա մէլլիյին
պու խուսուպարտան տալյը Ալլա՛ն իւլ
միւթա՛ալա թէ՛մճիտ էթմէսի՛ քէնտի-
յին նասպ էթտիյի ալթուն սուրէթէ
մէճպուրէն իպատէթ վէ սէճտէ էտէն-
լէրին ճիւղէսինի հիճապ վէ խէճալէթ-
լէ տօլտուրտու: Կիւնէշ զատար պէր-
րազ կէօրիւնտիւ քի՛ անլէրին իլանլարը
պաթըլ, քէնտիլէրին օլ իլանլարա թէ-
վէքքիւլ էթմէլէրի սախթէ, Պապէլ
հիւքիւմէթիին էն՛ ազիմ իլան թանըմա-
լարը մէճպուրի, վէ մէլլիյէ հիւրմէթ
էթմէլէրի մաճգա թիյա արը: Մէլիք
Նարուգոգոնոստր տախի քէնտիյին նասպ
էթմիլ օլտուղը ալթուն սուրէթտէն տօ-
լարը վէք մաճճուպ օլտու: Կիւղէլճէ
էօյրէնտի քի Պապէլ էն՛ ազիմ իլան
տէյիլ տիր, վէ անա ինգիլյատ էթմէք ին-
սանըն էն իւսթիւն խայրը տէյիլ տիր:
Են՛օվա արը էն՛ ազիմ իլան, վէ Անա
'իպատէթ էթմէք տիր ինսանըն էն իւս-
թիւն խայրը. վէ թէշքիլաթը պէշլէրիյէ-
տէն հէր հանկըսը Են՛օվանըն գուլա-
րընտան Անըն էվաճիբիին խիլաֆընտա
պիր շէլ թալապ էտէր իտէ, անլէր մէզ-
քիւր թէշքիլաթը պէշլէրիյէլէ իթա՛աթ
էթմէք մէճպուրիլէթիին կիրմէլլէր: Պա-
պէլ մէլլիյինին էօյրէնտիյի պու տէրսի
զէմինին ճիւղէ մէլիքլէրի էօյրէնտէք
կէրէք տիր:

ՉԱՐՓՈՂԳ ԳԻՐ ՄԷՍԼԻՔ

9. Մէլիք Նաբուգոդոնոսոր Ալլահըն խելաս էտէն գուարէթինէ նազարէն նէ՛ էմր էթմէյէ գալգըշտը: Այէթ Չըն իւք գըսմը:

10. Պէօյէ պիր էմր վէրմէյէ քէն-տինի թէշվիդ էտէն սէպէպի նա՛սըլ թէքարլատը: Այէթ Չըն սօն գըսմը:

Իզան — էյէք «պու սուրէթլէ խելաս էթմէյէ գատիր օլան պաշգա իլահ հօզ» իտի իսէ, Անըն էօնիւնէ կէշիպ ճիւմլէ միլլէթլէրէ պէօյէ թէէտիսամիզ պիր էմր վէրմէյէ հիշ լիւզում հօզ իտի: Նաբուգոդոնոսոր քէնտիսի զէմիստէ հէման ճիւմլէ հիւքիւմէթ վէ գուվվէթէ մալիք օլարագ Անըն գուլլարընը հէլաք էթմէյի գաստ էթտիքտէ գուվվէթլէ գալգըպ Քէնտինի գուլլարընը հիմայէ էտէ պիլտի իսէ, ես պիր քիմսէ Քէնտինէ գարշը հօլսըզ պիր շէյ սէօյէսէ՛ Քէնտինի մուհաֆագա էթմէյէ գատիր օլամա՞ղ մը: Պուստա Նաբուգոդոնոսոր Գեդեհնըն փէտէրինին կէօթէրտիյի հիքմէթ գասար տա հիքմէթ իպրագ էտէմէտի: Մէրգում քէնտինին օղլունը էօլտիւրմէյէ գալգըշանլարա տէտի, «Պա՛ալ իշիւն սի՞զ մի տա՞վա սիւրէճէքսինիզ, եախօտ սի՞զ մի անը գուրթարաճագսընըզ, անըն իշիւն քիմ տավա սիւրէր իսէ, հէման պու սապահ էօլտիւրիւլսիւն էյիք իշան իսէ, անըն մեզպահընը երգսըղը իշիւն անըն իշի սալասընը ֆեհիսի սիւրսիւն:» Հաք. 6. 31: Նաբուգոդոնոսորըն վէրտիյի էմր կէօթէրիք քի՛ միւմա՛ իլէյն Ալլահըն գուարէթինի հալա անլայամամըլ իտի: Բիւյանըն պէյան վէ թապիրինտէ Եէնօվանըն հիքմէթ Սահիպի իտիյինի անլատը, պու քէրրէ տէ Քէնտինէ թէվէքքիւլ էտէնլէրի խելաս էթմէյէ գատիր իտիյինի էօյրէնտի, Փագաթ Եէնօվա Քէնտինէ մուգավէմէթ էտէնլէրի ալշագլաթմաղա տա գատի՞ր մի, իշթէ պու՛նը տահա էօյրէնմէլի իտի: Միւմա՛ իլէյն սէպավէթինտէն պէրու

փութ փէրէսթ տիյանէթինին թալիմաթընտա փէրվէրտէ էտիլմիլ օլմաղլէ, հագգ Ալլահը անճագ ատըմ աարմ էօյրէնէ պիլիյօր վէ իզհար օլուհանտան էօթէտինի անլայամալօր իտի. պու սէսէպէպտէն քէնտինի Եէնօվանըն մուհաֆըղը նասպ էյլէտի: Եէնօվա պու սօն տէրօի տէ անա էօյրէտէճէք իտի:

11. Օլ վազըթ մէլիք իւշ նէվճիվանըն մէրթէպէլէրինի նա՛սըլ թէքֆի՛ էթտի: Գան. 3. 30:

Ն Է Ճ Ի Պ Ի Ի Չ Լ Է Ք

1. Պագ ճէսիմ ալթուհ սուրէթէ, Տինլէ Ֆէրմանը, Կէօր շէտիտ աթէշ Ֆուրուըր, Վէ մէրտ իւշլէրի:

Նագ. — Հագգա եափըշ Հէր նէրտէ օլսան, Բապպա կիւվէն Նէ թէնտիտ կէօրսէն.

Իմթիսալ էթ տայմա ճէսուր, Միւ՛մին իւշլէրէ.

Պաշ էյմէ սուրէթ էօնիւնտէ, Մէլմ էմր էթսէ:

2. Մէլիք գաստ էթտի օլմաղա վիճտանա հաքիմ, Փագաթ տուրտուլար մէրտ իւշլէր Բապպ իշիւն գա՛ իմ:

3. Էլ եէվմ ինսան թէնպիշլէրի Սանա ճէպը էթսէ, Տէօն վէ պագ նէճիպ իւշլէրին Մէրտ սէպաթընա:

4. Ալլահ գատիր տիր խելասա Գատիմտէ կիպի, Թարիգ ի Ֆարգտա եիւրիւրսէք Մէրտ, սապիթ, գալի:

ՏԵՐԱ 11 — ԴԱՅՈՒՆ 4. 1-18:

ՊԱՊԱԿԷՆ, ՄԷԼԻՆԻՆ ԵՒ ԵՂՈՎԱՅԵԸ ԹԱՆՈՇԵՑԸ

1. Դան. 4տէ մուհարբէր օլան բիւսաւէյի քի՞մ հաղար: Այէթ յին իւք զըսմը:

2. Գիմէլէն՞ խիթապէն հաղար: Այէթ յին օրթա զըսմը:

3. Ճիւմէլէն նա՞սըլ պիր սէլամ իլէ պաշար: Այէթ յին սօնը:

4. Բիսալէյի թահրիթաւն մագսէտի նէ՞ խալիքի սէօյլէր: Այէթ 2:

5. Ալլահն 'ալամէթէլբի վէ միւ՛ճիղէլէրի հազընտա նէ՞ չէհատէթ էտէր: Այէթ Յին իւք զըսմը:

6. Անըն մէլէքիւթիւ վէ հիւքիւմէթի հազընտա նէ՞ տէր: Այէթ Յին սօն զըսմը:

Ալլահ հազընտա վէրիլէ պիլէն էն միւ՛ճտաիր չէհատէթ Անըն պիղզաթ շախսըմը իւղէրինտէ ինքա էթմիլի միւ՛ճիղէլէրի նազլ էթմէքաիր: Պապէլ մէլլիի հէման պէօյլէ էյլէտի:

7. Թէճրիպէ ի հալընը 'արզ էթմէլէ նա՞սըլ պաշար: Այէթ 4:

8. Պու բիւյա սէպէպիլէն նա՞սըլ պիւհուգուր օլտուզընը սէօյլէտի: Այէթ 5:

9. Պունըն իւղէրիսէ քիմէրի՞ն կէթիրիլմէսինի էմը էյլէտի: Անլէրի նէ՞ մագսէտլէ շաղըրթար: Այէթ 6:

10. Մէլիք կէօրտիւյիւ բիւյայը էօնլէրինտէ նազլ էթտիքտէ, թա՞պիրինի անա պէյան էտէ պիլտիլէր մի: Այէթ 7:

11. Մէլիք պունտան էլվէլէքի կէօրտիւյիւ բիւյա մատտէսինտէ հիւքէմատան բիւյայը պէյան էթմէլէրինի թալապ էթտիլինտէ, անլէր նէ՞ խտտիւ էթտիլէր խտի: Դան. 2. 4, 7:

12. Նի՛չին պու քէրրէ բիւյայը իչիթմիլ օլտուգարը հալտէ՞ թա՞պիրինի պէյան էտէմէտիլէր:

Ճեվ. — Անլէրին օ խտտիւլարը տէ պիլէսա խտի: Ալլահ պու քէրրէ անը տա աշիքտար էյլէտի, թաքի Նարուգուգոնոսսըր հալընը Եէօվայա իւմիտ էթմին:

13. Նիհայէթ մէլլին հուգուրընա քի՞մ կէլտի: Դան. 4. 8:

14. Դանիլէլին պէօյլէ էն սօնրա շաղըրմաարնա նէ՞ մանա վէրիլէ պիլլիր: Ճեվ. — Նարուգուգոնոսսըր Եէօվանըն Սահիպ ի հիւքմէթ վէ խէլասա միւգթէտիր պիր իլան օլտըղընը էլվէլէնէ թէսլիւմ էյլէմիլ խտի իսէ տէ, Պապէլ իլահւարընտան քիւլլիլէն գաթ՛ը ալադա էթմէմիլ խտի: Պու էճտէն Եինէ իւք Ֆուրսաթը Պապէլ հիւքէմաարնա վէրտի, թաքի անլէր բիւյայը թա՞պիր էթմէքլէ Պապէլին իլահւարը թա՞ղիլ օլունա:

15. Մէլիք Դանիլէլ մուգատտէմէ օլմագ իւզրէ նէ՞ տէտի: Այէթ 9:

16. Բիւյասընը նազլ էթմէլէ նա՞սըլ պաշար: Այէթ 10:

17. Մէլքիւր աղած նէ՞ դատար պէօիւտիւ վէ գուվլէթլէնտի: Այէթ 11:

18. Անըն հաթրագարը վէ մէյվէսի վէ ճիւմէլ հայվանաթա վէ պէչէրէ դրտա վէրմէսինի նա՞սըլ հիւքիւյէ էթտի: Այէթ 12:

19. Պա՛տէնու մէլիք խայալաթընտա նէ՞ կէօրտիւյիւնի սէօյլէտի: Այէթ 13:

20. Մէմատան էնէն պու պէքճի գուվլէթլէ նէ՞ էյլէտի: Այէթ 14:

21. Օլ պէքճի աղածըն քիւթիւյիւ հազընտա նէ՞ սէօյլէտի: Այէթ 15:

22. Օլ քիւթիւքտէ գալպ ճի՛նէթիլլէ նա՞սըլ պիր թէպտիլաթ օլանաղընը խապեր վէրտի: Այէթ 16նըն իւք զըսմը:

23. Պէօյլէ պիր հալտէ անըն իւզէրինտէն գա՛ջ զէման կէչէճէք խալիքի պիլտիրտի: Այէթ 16նըն սօն զըսմը:

24. Պու մատտէ քիմէլէրի՞ն գարարըյլէ, քիմէլէրի՞ն քէլալիլլէ մուգարբէր օլտուղընը սէօյլէտի: Այէթ 17նին իւքի:

25. Պու գարարըն մագսէտինի նա՞սըլ պէյան էյլէտի: Այէթ 17նին պաղի զըսմը:

26. Նարուգուգոնոսսըր բիւյայը պէօլէճէ թաֆսիլ էթտիքտէն սօնրա Դանիլէլէ նէ՞ տէտի: Այէթ 18:

Պապէլ հիւքէմաարնըն իլհարը 'աճ

էթմէլէրի մէլիյն զիհնի իւզէրինէ Դանիէլ հագգընտա ալի վէ նէճիպ պիր թէ՛ սիր հէքք էյլէտի: Միւմա՛ իլէյն կէչմիլ տէ վազը՝ օլան՝ աճայիպ իլլէրի տերիսաթրէտիպ, Դանիէլտէ մուգատտէս իլահլարըն բուհը սաքին օլուղընը պիլ ի՛թիրաֆ, անըն հիքմէթինէ միւրէճա՛ւաթ էյլէտի:

(Տէվաթը վար)

ՏԷՐԱ 12 — ԴԱՆ. 4. 19 — 27:

ՊԱՊԵՆ, ՄԷԼԻՅԵ ԵՆԷՉՊԱՅՇ ԹԱՆԵՏԸ

(Տէվաթ)

1. Նարուզողոնոսարը քէնտի բիւյսաւընը նազլ էթտիզաէ, Դանիէլ պիր սա՛ւաթ գատար նա՛սըլ պիր հալտէ գալտը: Դան. 4. 19ըն իւքի:

2. Մէլիք անըն միւթէհայիբի հալընը կէօրիւպ՝ անա նէ՛ տէտի, Այէթ 19ըն օրթա գըսմը:

3. Դանիէլ նա՛սըլ խայրխահ սէօզլէրլէ իրատը քէլամ էթմէյէ պաշլատը: Այէթ 19ըն սօն գըսմը:

4. Դանիէլ մէգըլուր աղածը հէման մէլիյին կէօրտիւլիւ իւզըթ թէքրար րէսմ էթտիքտէն սօնրա անը մէլիյն նա՛սըլ թէճօսիր էյլէտի: Այէթ 20—22: Պու աղած՝ Ալլահըն Նարուզողոնոսարա վէրտիյի հիւքիւմէթին գոււվէթ վէ՛ 'ազամէթինի իմա էտէր խտի, քի զէմինին միւնթէհալարընա վասըլ օլտու, վէ սէմանըն գուշլարը վէ սանրանըն հայվանլարը վէ ճիւմլէ պէշէր անըն թահթը իտարէսինտէ սաքին օլուր խտի:

5. Մուգատտէլէրտէն օլան պիր պէքճինին աղածըն քիւթիւլիւ հագգընտա վէրտիյի հիւքմիւ 'սայնէն թէքրարլատըգտան սօնրա, անըն թահպիրինի նա՛սըլ պէյան էթմէյէ պաշլատը: Այէթ 23, 24:

Միւքա՛ւարըն Հիւմիւ — Նարուզողոնոսարըն՝ Միւթա՛ւա իսմիլլէ պիւտիյի իլահ Դանիէլին վէ իւշ՝ րէճիքլէրինին՝ իպատէթ էթտիքլէրի Եէհօվա խտի:

Դան. 3. 26: Իքինճի պասըն բիւյսար պէյան վէ թահպիր օլունտըգտա, միւմա՛ իլէյն պու Ալլահը իլահլարըն իլահը վէ մէլիքլէրին Սահպի տէյիւ իգրար էյլէտի խտի: վէ շիմտի Դանիէլին ազգընտան Անըն քէնտի ալէյնհնտէ գարար էթտիյի հիւքմիւ իշիտէճէք խտի: Հէր զէման վէ մէքան իշիւն տէ պէօյլէտիր: Իլահը սէմավաթըն՝ աճայիպ իլլէրինի կէօրէնլէր Անը թագախ էթմէյէրէք քէնտիլէրին պաթըլ մէսլէքլէրինտէ տէվամ էթտիքլէրի թագախրտէ, պիր կիւն Անըն թարաֆընտան հիւքմ իշիտէճէքլէր տիր:

6. Դանիէլ Միւթա՛ւարըն հիւքմիւնիւ մէլիյէ նա՛սըլ 'արգ էյլէտի: Դան. 4. 25: Պու տէնշէթիլ հիւքմտէ Ալլահըն՝ ինայէթի տախի մէմղուճ խտի: «Ինսան հիւքիւմէթի իւզէրինէ Միւթա՛ւարըն հաքիմ իտիլինի վէ անը իսթէտիլինէ վէրտիլինի սէն պիլինճէյէ գատար:» Պու իւմիտպիւշ սէօզլէրտէն մէլիք անլաւա պիլիբ խտի քի՛ Միւթա՛ւարըն պու հիւքմիւ քէնտինին իւզէրինտէ իճրա էթմէքտէն մագստի քիւլիյն հէլաք էթմէք տէյիլ իլլա թէ՛՛ տիպ էթմէք տիր: Թէ՛՛ տիպտէն մէ՛՛ մուլ օլունան հիւսն ի նէթիճէ հասըլ օլաճագ, հանի թահյին օլունան ետի զէման (եէտի սէնէ) տէ մէլիք մէգըլուր տէրսի կիւզլէճէ էօյրէնէճէք վէ թէքրար Ալլահըն էլթաֆընա մագհար օլաճագ տըր:

7. Աղածըն քէօքլէրինին քիւթիւլիւնին սէօքիւմէյիպ եէրտէ պրագըլմասընը Դանիէլ նա՛սըլ թէճօսիր էթտի: Այէթ 26:

Իզան — Ինգիլապաթը սիյասիյնին սըրրլարընը ֆէթհ էտէն անախթար իշիթէ Դանիէլին պու սէօզլէրի տիր: Նարուզողոնոսարը հագգընտա սահիճ օլան խուսուս ճիւմլէ մէլիքլէր վէ հիւքմատարլար հագգընտա տախի սահիճ տիր: Սէմավաթըն հիւքիւմէթ էթտիլինի պիւլէնլէր իշիւն հիւքիւմէթլէրի սապիթ օլուր, ֆագաթ սէմավաթըն հաքիմիլէ-

թիւնի պիւմէյէնլէրին հիւքիւմէթլէրի էլ-
լէրինտէն ալընը պաշապարա վէրիլիր :
Դան . Չտէ բէամ օլունան միւճէսաէմ
սուրէթին միւթէնէվլի' մ'ա'տէյլէրտէն
թէշքիւ վէ նիհայէթ աչազարըն փար-
մազարընտան թա պաշա վարընճա
պիւթիւն սուրէթին մասվ օլունմար
անճազ պու սէպէպտէն տիր : Վէ էնճամ
զէվալ պուլմայճազ օլան հիւքիւմէթին
մուգատտէսլէրին էլիտէ իլէլ էպէտ
գայմասընըն սէպէպի սէմավաթըն հիւ-
քիւմէթ էթտիլինի տա' իմա թանըմայա-
րը օլաճազ տըր :

8. Միւթաալըն հիւքմիւնէնազարէն
Դանիէլ մէլիլէ նէ' նասիհաթ վէրտի :
Այէթ 27 :

Դանիէլ մէլիլին սէրայընտա պուլուն-
արըր էճաէն , անըն ճիւմէլ իլէրինէ
եազընտան ալեհա' իտի : Սէրայտա սա-
լաճ վէ մէրհամէթ զայէթ նօգսան իտի :
Դանիէլ մէլիլի սէվէր վէ հիւքմի մէզ-
քիւրտէն սալիմ օլմասընը արգու էտէր
իտի : Սալաճ վէ մէրհամէթ 'ամէլլէրի-
նին իճրասընտա պուլընմազ հիւքիւմիւ-
թէ' իտիր էտէպիլիր իտի , նասըլ քի նի-
նուէ մէլիլի վէ էհալիսի Յոլմանըն վա-
զըլլէ թէվպէ էթտիլըրինտէ հիւքմի պիր
վազըթ թէ' իտիր էտիտի : Յոլմ . 3 . 10 :
Պու էճաէն մէլիլէ պու նասիհաթը վէրտի :

9. Սողոմոն իմաստուն պու հազի-
գաթըր նասըլ պէյան էտէր , էմա . 16 .
12 : 20 . 28 :

10. Ինսան քէօթիլիւք իւզերինէ
Ալլաճըն հիւքմիւնիւ պիլտիլի հալտէ ,
անտէն քէնտինի խէլաւ էտէպիլիր իտի-
յինի Ալլաճ Նրեմիա փէյլամպէրին վա-
սըթասըլլէ նասըլ պէյան էլլէտի : Նրեմ .
18 . 7 - 10 : էյէր Պապէլ մէլիլի թէպլիլ
օլունան հիւքմէ իման էտէրէք Միւթա-
ալ Եհիօվայը թանըսա վէ հուգուրընտա
թէվազու' էտիլ սալաճ վէ մէրհամէթ
իճրասընտա պուլունտա իտի , օլ հիւքմ-
տէն քէնտինի ազատ էտէ պիլիր իտի :

11. Ախապ փատիչաճ Ալլաճըն հու-
գուրընտա թէվազու' էթտիքտէ' 'ալէ-

հինտէ վէրիլէն հիւքմ նասըլ թէ' իտիր
օլունտա : 3 Միւլ . 21 . 27 - 29 : Պա-
պէլ մէլիլի տէ էնման պէօլլէ էտէ պիլիր
իտի : Պապաթ կէլէճէք տէրստէ կէօրէ-
ճէլիմիլ իւզրէ օ թէվպէ էթմէտի , վէ
հիւքմ պիլթիւմամ իճրա օլունտա :

(Տէպլանը վար)

Տէրս 13 - Գուգ . 4 . 28 - 37 :

ՊԱՊԵԼ ՄԷԼԻԼԻ ԵՆԷՉՈՎԱՅԸ ԹԱՆՆԵՐԸ

(Տէպլան վէ սօթ)

1. Ալլաճըն թէպլիլ էթտիլի հիւքմ
Պապէլ մէլիլի իւզերինտէ իճրա օլուն-
տաճ մը , Դան . 4 . 28 :

2. Գաճ աչ միրուրընտա վազը' օլ-
տա : Այէթ 29ըն իլքի :

3. Օն իքի այըն խիթամընտա մէլիւք
Պապէլ հիւքիւմէթի սէրայընտա կէզեր
իքէն նէ' տէտի : Այէթ 29 , 30 :

Իգան — էյէր Պապէլ մէլիլի հիւքիւ-
մէթիւնին իքինճի սէնէսինտէ բիւյատա
քէնտինէ քէշֆ օլունան հազիգաթա է-
նէմիլլէթ վէրտէ իտի , Պապէլ շէնրինի
պու գատար թէպիլին վէ թահքիմ էթմէյէ
էմէք սարֆ էթմէյէճէք իտի : Պապէլ
շէնրի էվլէճէ նէնրին պիր թարաֆըն-
տա պինա օլունմըլ իքէն , Նարուգոդո-
նոստըր մուհարէպէ էնասընտա տիւլմէ-
նին գուվլէթիլի թազսիմ էթմէք մազ-
սէտիլլէ անը նէնրին իքի ճիհէթիւնտէ
պինա էլլէտի : Շէնրին էթրօրն 350
այազ իրթիֆա'ընտա վէ 85 այազ էնին-
տէ իքի գաթ հիտար շէվիլիպ , տըչարը-
տան տալիս 'այնի հաճմտա տէրին պիր
խէնտէք իլէ անը իհաթէ էլլէտի , Նէն-
րին իքի գըլըսը 'այնի հաճմտա մէթին
հիտարար վէ գափուար իլէ թահքիմ
գըլընմըլ իտի : Շէնրին պէնէր ճիհէթի
իսէ 14 միլ թուլընտա իտի : Պու գա-
տար վասի վէ ճէսիմ պիր շէնր ազ էմէք
վէ մասրաֆլէ ինչա օլունմազ : 'Աճէպա
գաչ պինլէրճէ ճանլար պուլըն ուղուր-
նա գուրպան էտիտի : Ալլաճ Նարուգո-
դոնոստըրը իւշ նէվճիվանը եանան աթէշ

Ֆուրուհընա ամբողջմագ մատտէսինտէ վէ սօնրատան շու մէվղուը միւթալա՝ ամըզ օլան տէնչէթի ըիւյա իլէ սագընա արըմագ իսթէտի իսէ տէ, Պապէլի իլ էլ էպէտ սապիթ գըլմագ սէվտասը անըն գալպինի գաթըլաշտըըզ, Ալլահըն իրատէթինին խիւաթընտա օլարագ Պապէլի ինչա վէ իթմամ էյլէտի, վէ քէմալը իֆթիխար իլէ «Իչթէ գուտըթ ու գուվ-վէթիմլէ վէ ա՛ղամէթիմին շէօնրէթի իւչին մէլիք սէրսըլը օլմագ իւզրէ պինա էթտիլիմ պէօլիք Պապէլ պու արը» տէտի:

4. Քէլամ տահա մէլիլին աղզընտա իքէն, սէմատան պիր սէտա անա նէ՞ տէտի: Այէթ 31, 32:

5. Իլամ նէ գատար թէզ իճրա օլուհտու: Այէթ 33: Պապէլ թէմամ օլտու, ֆագաթ Նարուգողոնոստորտան հիւքիւմէթ ալընտը, վէ օ հալվան մէրթէպէսինէ էնտիրիտի, վէ թէմամ 7 սէնէ օ հալտէ գալտը:

6. Օլ կիւհլէրին խիթամընտա Նարուգողոնոստորա վագը՝ օլանը քէնտի նա՛սըլ նագլ էտէր: Այէթ 34ին իլք գըսմը:

7. Գիմի՛ թէմճիտ ու թա՛ղիզ էյլէտիլին սէօյլէր: Այէթ 34ին պագի գըսմը:

8. Անըն միւրատընա հիչ քիմսէնին միւտախէլէ եա անը մէն էտէմէզ իտիլինի նասըլ թէսիլմ էյլէտի: Այէթ 35:

9. Միւթա՛լար պէօյլէ թանըլըպ թաղիզ էտինճէ, անա պէթէթար նէ՞ ինսան օլուհտու: Այէթ 36:

10 Քէնտիլնէ վագը՝ օլան շէյլէրի նագլ ու հիքեայէ էթտիքտէն սօնրա, ճիւմլէ միլլէթլէրտէ՝ քէնտիլնին չիմտիքի մէսլէյի հագգընտա նէ՞ տէտի: Այէթ 37նին իլքի:

11. Անըն հէփ ֆի՛իլլէրի հագգընտա նէ՞ շէնատէթ վէրտի: Այէթ 37նին օրթա գըսմը:

12. Անըն գուտըթի հագգընտա նէ՞ տէտի: Այէթ 37նի սօնը:

Նարուգողոնոստորըն Ալլահ իւլ Միւթա՛լալ հագգընտա վէրտիլի շէնատէթլէր տիզգաթա շայան տըր:

1. Իլ էլ էպէտ Նայյ օլան,
2. Հիւքիւմէթի էպէտի հիւքիւմէթ վէ մէլէքիւթիւ տէվը պէ տէվը պագի օլան,
3. Ձէմինին պիւթիւն սէքէնէսիլա շէյ 'ստու օլուհտուր,
4. Օ ճիւհուտը սէմալիլէտէ վէ զէմինին սէքէնէտի արասընտա խսթէտիլինի եախար՝ պիլա մանի՛ վէ պիլա նագլր, նի եախար՝
5. Ալմալաթ Մէլիլ տիր,
6. Հէփ ֆի՛իլլէրի հագգ վէ թարիզլէրի տօղրու արը,
7. Ղուրուրլէ կէզէնլէրի ալչագաթմաղա գատիր տիր:

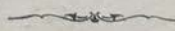
Նարուգողոնոստոր իլահ ը սէմալաթը պա թէճրուպէ պէօյլէ էօյրէնտիլի վէ պիլտիլի հալտէ, իւչ նէվճիվանըն ամէշ ֆուրուհընա ամթարըլմասը մատտէսինտէ էթտիլի միսիլիւ քէնտիլին պու Ալլահա մուհաթըզ նասպ էթմէտի, վէ ճիւմլէ միլլէթլէրէ Անտէն գօրգմալարը իլիւն թէնտիտամիզ էմըլէր տախի վէրմէյիպ, ստտէճէ «Ճիմտի պէն Նարուգողոնոստոր սէմալաթ Մէլիլինի թէմճիտ վէ թա՛ղիմ ու թա՛ղիզ էտէրիմ» տէյիւ իլան էյլէտի: Պու զըմնէն ճիւմլէ միլլէթլէրէ վա՛զ էթմէք իտի քի՛ էյէր սիզ տէ Ղուրուրլէ Անա մուգալէմէթ էտէր իսէնիզ, Օ սիզ տէ ալչագաթտըր: Նարուգողոնոստոր ճիւմլէ միլլէթլէրէ ենչօլալը կէօյթէրտի, ֆագաթ Անա իպատտէթ վէ սէճտէ էտիպ էթմէմէքլիլի հէր ֆէրտին գամիրինէ հէվալէ էյլէտի: Պուը պէօյլէ էթմէքտէ Նարուգողոնոստոր իլա նիւայէ զէմինին ճիւմլէ մէլիքլէրինէ վէ հիւքմտարալարընա նիւմուհէ օլտու: Ալլահ մէլիքլէրտէն վէ հիւքմտարալարտան նէ՛ իսթէր. — Պապէլ մէլիլի Նարուգողոնոստորըն էթտիլինի, եա՛նի Ալլահըն էպէտի գուտըթիլինի վէ հիւքիւմէթինի իլան, վէ Անը թէմճիտ վէ թա՛ղիմ ու թա՛ղիզ էթմէք, վէ հէր քէ-

սին զամիրինի Անա հէվալէ էթմէք,
 գավլէյէն պիլէրէք քի օ զուրուրէ կէ-
 զէնլէրի ալչագլաթմաղա գատիր տիր,
 վէ հիչ պիր մէլիյին մուավէնէթինէ ես
 մուհաֆաղասընա միւհթամ տէյլ տիր:
 Պու էճլտէն Արրահամ իմանըն քէմալը
 ճիհէթիլէ ճիւմլէ իման էտէնլէրին փէ-
 տէրի օլտուղը կիպի, Պապէլ մէլիյի
 Նարուգոգոնոսսոր տա քիմսէյէ ճէպը
 էթմէքսիզ եհհօլանըն գուտրէթ վէ
 մէլէքիւթիւնիւ իլան վէ քէնտիյին Անը
 թագիմ վէ թէմճիտ էթտիյինի սատէճէ
 պէյան էթմէքլէ իքթիֆա էթմէք խու-
 սուսընտա զէմինին ճիւմլէ հիւքմոարլա-
 րընա նիւմունէ վէ փէտէր, վէ Ալլահ

թարաֆընտան օլ միւճէսսէմ սուրէթտէ
 խալիս ալթուհտան պաշ օլմագ շէրէֆինէ
 նա՛ իլ օլտու: վէ հագիգաթէն Պապէլտէն
 սօնրա կէլէն հիւքիւմէթլէրին հիչ պիրի
 եհհօլալը Նարուգոգոնոսսորըն էթտիյի
 կիպի թա՛ղիմ վէ թէմճիտ վէ իլան
 էթմէքտէ անըն տէրէճէսինէ վասըլ օլ-
 մատը, պիլ՛աքս՝ ալ էթ թէտրիճ թէ-
 տէնիի էթմէքտէ օլարագ, պու կիւն
 թէտէննիյին էն էանա տէրէճէսինէ վասըլ
 օլունըլ տըր, — տէմիր իլէ պալըդ
 գարըլըգ: վէ պիրագսան իլահ ը սէ-
 մավաթ ճիւմլէսինի գալտիրըպ, Քէնտի-
 նին էպէտի մէլէքիւթիւթիւնիւ իգամէ է-
 տէճէք տիր:

Մէջ. 98

1. Բապպա օգույուն եհնի իլահի,
 Զիրա՛ աճայիպ իչլէր կէօսթէրտի.
 Անըն սաղ էլի, գուտուս պաղուսը
 Քէնտիսի իչիւն խէլաս իչլէտի:
2. Բապպ թա՛ իֆէլէրէ իգհար էյլէտի
 Խէլասընը վէ՛ ատավէթինի.
 Թէգէքքիւր էթտի՛ ինայէթինի,
 Պէյթ՝ Իսրայէլէ օլան սըտգընը:
3. Զէմինին՝ ճիւմլէ միւնթէճալարը
 Ալլահըմըզըն խէլասըն կէօրտիւ.
 Ալգըլար էտին՝ էյ պիւթըն զէմին,
 Մէտա ի քէյֆլէ թէրէննիւմ էտին:
4. Մէզմուր օգույն Բապպա թանպուրլէ
 Ալգըլար էտին պօրու սէսիլէ.
 Սուրնա չալընըզ Բապպըն էօնիւնտէ,
 Մէլիյիմիզ տիր համտ էտին Անա:
5. Սէտա վէրսին եէր վէ սէքէնէսի,
 Տէնիզ վէ անըն միւլթէմիւթը.
 Բապպըն էօնիւնտէ նէհրլէր էլ չըրփսըն,
 Տաղլար պիրլիքտէ թէրէննիւմ էթսին:
6. Զիրա կէլիյօր հիւքմ իլիւն եէրէ,
 Հիւքմ էտէճէք տիր ատալէթ իւզրէ.
 Պէլի, տիւնտայ՝ ատլ ու հագգ իլէ,
 վէ միլլէթլէրէ իսթիգամէթլէ:

İBB Atatürk Kitaplığı

* 1 4 0 5 0 3 *

